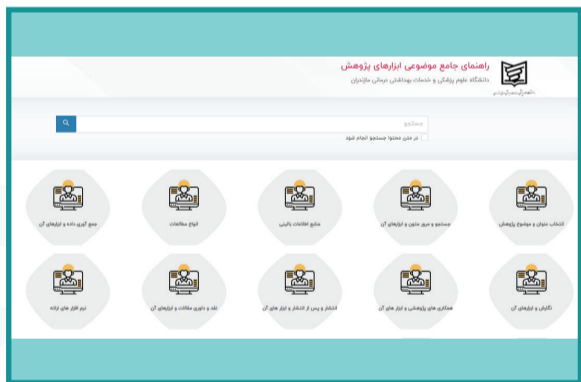

**مرکز مالکیت فکری دفتر توسعه فناوری سلامت
وزارت بهداشت افتتاح شد.** ..... صفحه ۲

**دکتر شیرین جلالی‌نیا به عنوان مسئول مرکز
توسعه و هماهنگی تحقیقات وزارت بهداشت
منصوب شد.** ..... صفحه ۶

**سامانه جعبه ابزار پژوهش آماده بهره‌برداری
است.** ..... صفحه ۳

**تفاهمنامه اعطای گرنت به پژوهش‌های
تقاضامحور حوزه ارتباط با صنعت سلامت
امضاشد.** ..... صفحه ۳

**اخبار منتخب معاونت تحقیقات و فناوری
دانشگاه‌ها** ..... صفحه ۱۳ و ۱۵

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت منتشر کرد؛

اعلام نتایج ارزشیابی جامع تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی سال ۱۳۹۹

و ادغام ارزشیابی حوزه فناوری و ارتباط با صنعت برای تمامی دانشگاه‌ها با توجه به نگاه کشور به جهش تولید و رفع موانع آن انجام پذیرفت. او به دیگر ویژگی‌های این دوره ارزشیابی تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی اشاره کرد و گفت: توجه ویژه به ارتقا کیفیت مستندات پژوهشی و رعایت اصول اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی و رعایت وابستگی سازمانی استاندارد دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی جهت بازیابی کلیه مستندات پژوهشی به منظور حضور موثرتر در نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی از جمله نکات مهم در این ارزشیابی است. دکتر نجفی به مهم‌ترین دستاوردهای ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری سال ۱۳۹۹ اشاره کرد و گفت: رشد دو برابری فروش محقق شده داخلی و صادرات محصولات فناورانه و افزایش چشمگیر جذب منابع پژوهشی و نیازمحور توسط دانشگاه‌ها از مهم‌ترین دستاوردهای ارزشیابی این دوره است و روند مثبت تولید دانش و انتشار مقالات با کیفیت، همگام با افزایش تعداد ارجاعات و کاهش انتشار مقالات در مجلات نامعتبر و جعلی و همچنین روند مثبت و افزایشی در تعداد هسته‌ها و شرکت‌های فناور مستقر در مراکز رشد، افزایش تعداد اختراعات ثبت شده، تولید نمونه اولیه، محصول دارای مجوز و تجاری شده قابل ذکر است. در فرآیند ارزشیابی فعالیت‌های تحقیقات و فناوری سال ۱۳۹۹، علاوه بر استخراج شاخص‌های تولید دانش انتشار مقالات در مجلات ۲۵ درصد برتر، همکاری‌های بین‌المللی، رهبری در پژوهش، تعداد استنادات، ساختار تحقیقات، مقاله به هیات علمی و شاخص و فناوری، نیروی انسانی پژوهش محور، کمیته‌های تحقیقات دانشجویی، اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی به همراه شاخص‌های بخش تولید فناوری واحد فناور، پروژه فناور، محصول، فروش، ثبت اختراع، ارائه خدمات، جذب اعتبارات، جشنواره / غرفه، آموزش و فرهنگ سازی مورد ارزشیابی قرار گرفته است.

دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و تبریز به ترتیب رتبه اول تا سوم در نظام ارزشیابی جامع تحقیقات و فناوری بدون در نظر گرفتن تیپ دانشگاهی را کسب کردند. به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، در نظام ارزشیابی جامع تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و تبریز در تیپ یک و دانشگاه‌های علوم پزشکی کرمانشاه، بقیه‌الله و همدان در تیپ دو و همچنین دانشگاه‌های علوم پزشکی سبزوار، کردستان و بم در تیپ سه موفق به کسب رتبه اول تا سوم شدند. در میان دانشگاه‌های علوم پزشکی نوا هم دانشگاه علوم پزشکی لارستان رتبه اول، دانشگاه علوم پزشکی گراش رتبه دو و دانشگاه علوم پزشکی خوی رتبه سه را از آن خود کردند. دکتر فرید نجفی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت با بیان اینکه ارزشیابی فعالیت‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور درحیطه تحقیقاتی و فناوری یکی از عملکردهای اصلی نظام علم و فناوری مرتبط با سلامت است، گفت: مأموریت اصلی این نظام، گسترش مرزهای دانش سلامت، ارتقا پژوهش‌های کاربردی، تولید فناوری و توسعه تحقیقات اثرگذار بر سلامت و خلق ثروت و ایجاد رفاه در جامعه است. به گفته وی، چشم انداز اصلی این فرآیند مهم، همان دورنمای کلی نظام سلامت است که ایران را تا سال ۱۴۰۴، برخوردار از بالاترین سطح سلامت و عادلانه‌ترین و توسعه یافته‌ترین نظام سلامت در منطقه می‌خواهد. دکتر نجفی، ضمن اعلام نتایج ارزشیابی به ویژگی‌های منحصر به فرد این دوره از نظام جامع تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی اشاره کرد و گفت: انجام فرآیند ارزشیابی برای نخستین بار به صورت برخط و با استفاده از سامانه جدید ارزشیابی انجام شده است. محورهای ارزشیابی این دوره بر پایه محورهای تولید دانش، ساختار تحقیقات و فناوری، تولید فناوری، اثرگذاری تعیین شده است و این در شرایطی است که اثر بخشی تحقیقات حوزه سلامت در کشور برای اولین بار در ۱۸ دانشگاه علوم پزشکی در چهار بخش شامل اثر بر تصمیم‌گیری، اجرایی شدن نتایج پژوهش‌های سلامت، اثر مستقیم بر سلامت و اثرات مستقیم اقتصادی به صورت پایلوت مورد سنجش قرار گرفته است. دکتر نجفی افزود: برای اولین بار سنجش

وی با تاکید بر اینکه ارزش گذاری اختراعات نیازمند ساختار منسجم‌تری است، مرکز مالکیت فکری دفتر توسعه فناوری سلامت را مرجعی در این زمینه دانست که می‌تواند پاسخگوی سوالات حقوقی و تجاری سازی فناوران باشد.

نجفی با اشاره به چالش‌های فناوران دانشگاهی در ارزش‌گذاری فناوری‌های تولید شده، خاطر نشان کرد: در حوزه تجاری‌سازی فناوری یکی از توقعات ما از این مرکز تسهیل‌سازی است، ضمن آنکه در زمینه سیاست‌گذاری حوزه علوم پزشکی نیاز به کار بیشتری است، به گونه‌ای که معتقدم فناوری‌های حوزه سلامت یک حوزه بکر است و نیاز به تعامل میان بازیگران این عرصه است.

معاون تحقیقات و فناوری وزیر بهداشت با اشاره به ارزشیابی و رتبه بندی دانشگاه‌ها گفت: آنچه که تاکنون انجام شده رتبه‌بندی دانشگاه‌های علوم پزشکی بر اساس شمارش مقالات بوده است، ولی در سال جاری در رتبه‌بندی محور فناوری هم گنجانده شده است که این امر تحول بزرگی است و جا به جایی رتبه دانشگاه‌ها را در پی خواهد داشت.

نجفی تصریح کرد: از زمانی که با بررسی فناوری تولید شده، رتبه‌های سوم دانشگاه‌ها به رتبه هشتم رسیدند، معاونت‌های تحقیقات و فناوری دانشگاه‌ها به دنبال کسب موقعیت بالاتر در این زمینه هستند.

او در پایان ضرب الاجل سه ماهه برای تدوین نقشه راه و ایجاد شاخص‌های مالکیت فکری در سامانه علم سنجی برای این مرکز تعیین کرد.

دکتر میترا امین‌لومشاور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فناوری وزارت بهداشت خصوصی سازی این مرکز را از اقدامات شایسته در زمینه تجاری سازی و مالکیت فکری محصولات فناورانه دانست و ادامه داد: بخش خصوصی نسبت به بخش دولتی چابک‌تر است و می‌توان با نهادهای فعال در این زمینه مانند صندوق نوآوری و شکوفایی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و کانون ثبت پتنت تعامل بهتری برای حمایت از فناوران برقرار کرد.

او افزود: ما در تلاش هستیم که در این مرکز فناوری‌های احصاء نشده و با قابلیت تجاری سازی را شناسایی کنیم تا صاحبان این فناوری را در ثبت اختراع و تجاری سازی آنها حمایت کنیم.

توانمندسازی صاحبان فناوری باید نقش آفرینی کنیم. او ارائه مشاوره در حوزه توسعه فناوری‌های سلامت و کیفی سازی پتنت‌ها را از اقدامات مرکز مالکیت فکری فناوری‌های سلامت عنوان کرد و یادآور شد: کیفی‌سازی پتنت‌ها در تجاری‌سازی آنها و ورود به بازار مشهود خواهد شد که در این راستا نیاز داریم تا با بازار و صنعت تعامل داشته باشیم.

رئیس دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت، "رصد وضعیت دارایی‌های فکری" را از دیگر ماموریت‌های این مرکز نام برد و گفت: ما در کشور نیاز داریم تعداد پتنت‌ها و تعداد تجاری سازی آنها رصد شود و بدانیم که چه تعداد از پتنت‌ها برای تجاری سازی نیاز به حمایت دارند که نیاز به راه اندازی سامانه‌ای در این زمینه هستیم.

او با تاکید بر اینکه در حال حاضر می‌توان از سامانه علم سنجی برای این امر استفاده کرد، گفت: لازم است تا ۲ ماه آینده ستونی در این سامانه در زمینه رصد پتنت‌های اعضای هیات علمی و دانشجویان اضافه شود تا از این فناوران در حوزه تجاری سازی حمایت شود.

دکتر منظم "تجاری سازی" را از دیگر ماموریت‌های این مرکز دانست و توضیح داد: پتنت‌های ایجاد شده برای ورود به بازار باید مورد شناسایی، ارزش‌گذاری قرار گیرند تا آنهایی که قابلیت سرمایه‌گذاری دارند یا برای دریافت مجوز و تسهیلات هدایت و حمایت شوند و گروه دیگر به دفاتر انتقال فناوری یا همان TTO ها معرفی شوند.

وی با تاکید بر اینکه این مرکز در حال حاضر زیر نظر وزارت بهداشت است، از خصوصی سازی آن تا ۵ سال آینده خبر داد.

دکتر فرید نجفی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت نیز در آیین افتتاح مرکز مالکیت فکری دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت ضمن قدردانی از اقدامات انجام شده، با اشاره به ماموریت‌های چهارگانه این مرکز با تاکید بر اینکه این ماموریت‌ها از نیازهای کشور است، افزود: بر اساس تجاربی که در دانشگاه و هم در ستاد وزارت بهداشت داریم، شاهد بودم که وقتی اختراعات در دانشگاه‌ها تولید می‌شود، برای ارزش‌گذاری، اختراعات به دفتر توسعه پژوهش ارجاع داده می‌شود که نیاز است این امر در حوزه تحقیقات صورت گیرد.

گزارش خبری و تصویری؛

■ مرکز مالکیت فکری دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت افتتاح شد

آیین افتتاحیه مرکز مالکیت فکری دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، امروز طی مراسمی با حضور معاون تحقیقات و فناوری وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مرکز مالکیت فکری دفتر توسعه فناوری سلامت این وزارتخانه افتتاح شد. در ابتدای نشست دکتر محمدرضا منظم ضمن خوشامدگویی به حاضران در نشست، مالکیت معنوی را در زنجیره نوآوری بسیار مهم دانست و گفت: وزارت بهداشت نیز با راه اندازی مرکز مالکیت معنوی نشان داد برای این حوزه اهمیت ویژه‌ای قائل است و آمادگی دارد نقش خود را در کشور ایفا کند.

او با بیان اینکه ماموریت‌های این مرکز در ۴ محور تعریف شده است، افزود: اولین ماموریت "انجام تحقیقات" است. ما در بسیاری از حوزه‌های مالکیت فکری نقص‌ها و کمبودهایی داریم، ضمن آنکه بسیاری از تولیدات کشور با قوانین و مقررات منطبق نیستند و از سوی دیگر در بسیاری از موارد آیین‌نامه‌های خاصی وجود ندارد.

دکتر منظم "توسعه کمی و کیفی پتنت‌های داخلی و خارجی" را دومین ماموریت این مرکز عنوان کرد و گفت: از دو جنبه کمی و کیفی این مسئله را مد نظر داریم. در حوزه کمی ثبت پتنت‌ها اقداماتی صورت گرفته است که باید ادامه و توسعه یابد، ولی در بعد کیفی اقدامات فرهنگی، آموزشی، ظرفیت‌سازی و توانمندسازی نیاز است که در معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت برنامه مدونی تدوین شده و به تصویب رسیده است، بر این اساس ما در زمینه

mazums.ac.ir به محتوای آموزشی و اطلاعات پایه دسترسی داشته باشند. توسعه و تعالی پژوهش نیازمند دسترسی به دانش روز و ابزارهای تخصصی در تحقق مطالعات علوم پزشکی است. در حال حاضر این سامانه در برگیرنده ۱۴ حیطه موضوعی در پژوهش از جمله انتخاب عنوان، روشهای جستجو و مرور متون، انواع مطالعات، جمعآوری داده-های پژوهشی، نرم افزارهای تحلیل پژوهش و غیره است که در برگیرنده ۱۷۸ محتوای آموزش پژوهش است.

مرکز توسعه اطلاعات و انتشارات علمی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت اعلام کرد؛ سامانه جعبه ابزار پژوهش (Research Toolbox) آماده بهره برداری است. به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، ماموریت طراحی، توسعه و راه اندازی سامانه جعبه ابزار پژوهش (Research Toolbox) که به منطقه آمایشی یک با محوریت دانشگاه علوم پزشکی مازندران واگذار شده بود، آماده بهره برداری است و پژوهشگران، اعضای هیات علمی و دانشجویان می توانند از طریق آدرس اینترنتی <https://researchtoolbox>.

به همت مرکز توسعه اطلاعات و انتشارات علمی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و دانشگاه علوم پزشکی مازندران؛
سامانه جعبه ابزار پژوهش آماده بهره برداری است

ضمن اینکه معاونت باید امتیاز و میزان اعتبار تعلق گرفته را با توجه به مجموعه درخواستهای واصله و سقف اعتبار فراخوان تعیین کند و کمیته فرادانشگاهی گزینهای ارتباط با صنعت با دستورکار پژوهشهای تقاضامحور، با حضور نماینده های از موسسه را تشکیل دهد. معاونت تحقیقات باید ۱۵ روز پیش از هر فراخوان فهرست محققان و فناوران واجد شرایط و سقف اعتبارات گزینته ها به دانشگاه های ذیربط و موسسه را اعلام کند. موسسه نیماد هم متعهد شده تا جدول زمانی فراخوان-های گزینته تشویقی پژوهش های تقاضامحور سال آتی، در اسفند ماه هر سال را به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت اعلام کند. سقف اعتبار پیش بینی شده برای هر فراخوان را تعیین و اطلاع رسانی کند. گزینته های تقاضامحور به محققان معرفی شده از سوی معاونت را تخصیص دهد و همینطور همکاری تسهیل-گرانه با معاونت تحقیقات وزارت بهداشت در طول اجرای فراخوان گزینته پژوهشی تقاضامحور داشته باشد. پیرو امضای این تفاهم نامه آیین نامه گزینته های ارتباط با صنعت دانشگاه های علوم پزشکی کشور نیز تهیه و تایید شده است.

اعطای گزینته تشویقی به پژوهش های تقاضامحور حوزه ارتباط با صنعت بر محور آیین نامه گزینته های ارتباط با صنعت دانشگاه های علوم پزشکی کشور امضا کردند. به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، توسعه فعالیت های علمی-پژوهشی و لزوم ایجاد هماهنگی و همکاری بین مراکز ذیربط و تبادل تجارب، اطلاعات و بهره برداری از توانمندی های علمی، تخصصی و امکانات طرفین از جمله الزامات امضای این تفاهم نامه به شمار می رود.

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و موسسه نیماد؛

تفاهم نامه اعطای گزینته به پژوهش های تقاضامحور حوزه ارتباط با صنعت سلامت امضا شد

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران (نیماد) تفاهم نامه همکاری علمی - تخصصی در

هدف از عقد این تفاهم نامه، تعریف و اجرای فراخوان اختصاصی برای اعطای گزینته ویژه جهت تشویق محققان طرح های پژوهشی با جذب اعتبار از بخش خصوصی و دولتی تحت عنوان طرح های پژوهشی تقاضامحور در حوزه سلامت است.

به موجب این تفاهم نامه معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت موظف است با دانشگاه ها جهت اخذ اطلاعات محققان و فناورانی که بالقوه طبق آیین نامه گزینته های ارتباط با صنعت حایز شرایط شرکت در فراخوان این گزینته هستند؛ مکاتبه کند. زمان تعیین شده برای انجام مکاتبات یک ماه و نیم پیش از هر فراخوان است.

آن در پیشگیری به ۵ درصد، بسیار دور از ذهن است. نجفی اضافه کرد: بیماری کووید ۱۹ سویه های مختلف دارد و این سویه ها موجب می شود ویروس از دست سیستم ایمنی بدن فرار کند؛ واکسن و سیستم ایمنی بدن اثر هم افزایی دارند. وی با اشاره به اینکه واکسن سینوفارم برای سنین ۱۲ سال به بالا در کشورمان در حال استفاده است، افزود: برای ایمنی آن نگرانی وجود ندارد و مثل بقیه جمعیت می تواند از ابتلاء، بستری و مرگ پیشگیری کند. معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت گفت: فقط واکسن کافی نیست بلکه رفتارهای مردم هم باید تغییر کند و شیوه نامه های بهداشتی را رعایت کنند و نباید پس از دریافت واکسن، بی خیال رعایت شیوه نامه ها شوند و باید همچنان این شیوه نامه ها را رعایت کنند. نجفی در پاسخ به این پرسش که چرا مطالعات واکسن های داخلی منتشر نمی شود، گفت: انتشار مقالات و یا گزارشات رسمی واکسن های ایرانی به زمان نیاز دارد؛ درباره برخی از این واکسن ها، مقالات آماده شده است و برخی از آنها از جمله واکسن برکت به صورت پیش چاپ موجود است.

وی با اشاره به اینکه مطالعات در جریان است و مطالعه هیچکدام از واکسن های ایرانی هنوز تمام نشده است، ادامه داد: واکسن های داخلی مجوز اضطراری سازمان غذا و دارو را دریافت کرده و مطالعات آنها در جریان است.

چاپ نشده و در مرحله چاپ، حتماً نقد و داوری می شود و نویسندگان بر اساس نظرات داوران، تغییراتی را ایجاد می کنند. نجفی افزود: در مؤسسه ملی تحقیقات با فراخوانی که در ماه گذشته داشتیم مطالعات این چینی را برای کل کشور به فراخوان گذاشتیم و مطالعاتی هم مورد قبول واقع شد که آغاز می شوند. وی اضافه کرد: مطالعه با همکاری ۷ دانشگاه از جمله دانشگاه علوم پزشکی شاهرود انجام شده بود که بر اساس گزارش آن، اثربخشی برنامه واکسیناسیون در کل کشور را فارغ از نوع آن، در جلوگیری از مرگ، بالای ۸۰ درصد بود و نتایج این مطالعه، تقریباً با مطالعات جهانی، همخوانی دارد. معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، با اشاره به نکاتی از گزارش منتشر شده در فضای مجازی گفت: با توجه به اینکه تعداد بسیاری از موارد ابتلاء به کووید ۱۹ بدون علامت یا با علامت خفیف هستند اندازه گیری آن بسیار سخت است؛ شاید بهتر بود در جدول منتشر شده در فضای مجازی از عفونت شدید یا عفونت بدون علامت نام می بردند نه هر نوع عفونت. وی افزود: بر اساس آخرین گزارش سازمان جهانی بهداشت، در همه واکسن ها از جمله فایزر، کاهش اثربخشی را نسبت به نوع دلتای کرونا داریم و در مورد اثربخشی سینوفارم گفته است که فعلاً مطالعه ای در دست نیست که ببینیم اثربخشی این واکسن تا چه میزان در مقابل ویروس دلتا کاهش می یابد، اما رسیدن اثربخشی

ویروس کرونا از دست سیستم ایمنی بدن فرار می کند

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، گفت: بیماری کووید ۱۹ سویه های مختلف دارد و این سویه ها موجب می شود ویروس از دست سیستم ایمنی بدن فرار کند. به گزارش گفت و گوی ویژه خبری شبکه دو سیما، فرید نجفی، درباره مطالعه دانشگاه علوم پزشکی شیراز که در فضای مجازی منتشر شده است، اظهار داشت: این مطالعه را در همان حد گزارش یک صفحه ای که در فضای مجازی منتشر شد دیدم و فکر می کنم اصل مطالعه، دقیق بوده است و قطعاً گزارش مستند و مفصلی دارد، اما گزینته از نتایج این مطالعه منتشر شده است. وی ادامه داد: این مطالعه هنوز

مطرح شده جهت انتخاب موضوعات مهم پژوهشی در صورتجلسات شورای راهبردی شبکه کشوری قلب ایران در ۱۰ سال گذشته و استخراج نظرات اعضای پنل متخصصین در زمینه معیارهای اولویت‌بندی عناوین پژوهشی قلب و عروق از طریق مصاحبه، تعیین شد. صراف‌زادگان افزود: گام بعدی، انتخاب موضوعات پژوهشی دارای اولویت بود. باز هم در متون بین‌المللی و ملی مرتبط جستجو کردیم تا ببینیم چه موضوعات پژوهشی حایز اولویت است. دوم، باز هم صورتجلسات شورای راهبردی بررسی شد و سوم مصاحبه با اعضای پنل تخصصی.

او ادامه داد: سپس در یک ماتریس، شاخص‌ها را در ستون‌ها و عناوین پژوهشی را در ردیف‌ها قرار دادیم و اعضای پانل تخصصی عناوین را بر اساس شاخص‌ها نمره‌دهی کردند. بررسی نتایج نشان داد که این روش ما را به نتایج دقیق نرساند. در میانه راه مجبور شدیم تغییر رویه بدهیم که به‌رغم سختی‌های بسیاری که متحمل شدیم ولی در نهایت به نتایج درست و قابل اعتماد رسیدیم. در این راستا از وزن دهی شاخص‌های اولویت‌بندی با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی استفاده کردیم و طی چند جلسه که با کارگروه‌های مختلف داشتیم از اعضای پنل تخصصی خواستیم به شاخص‌های اولویت‌بندی امتیاز بدهند. در ادامه عناوین پژوهشی بر اساس این شاخص‌ها نمره‌دهی و اولویت‌ها تعیین شد.

■ **ماموریت تعیین اولویت‌های پژوهشی حیطه قلب و عروق به بهره‌برداری رسیده است**

به گفته وی، تعیین اولویت‌ها از آنجایی اهمیت فوق‌العاده بالایی دارد که وقتی سیاست‌گذار می‌خواهد بودجه را اختصاص دهد به آمارها، شاخص‌ها و اولویت‌ها نگاه می‌کند. اکنون که اولویت به مسئله کنترل فشار خون و بعد پیشگیری از سکته‌های قلبی اشاره می‌کند، سیاست‌گذار هم طبق آن تصمیم‌گیری می‌کند و بودجه و امکانات را در این جهت هدایت خواهد کرد.

دکتر صراف‌زادگان با اشاره به اینکه مهم‌ترین مسئله این است که ماموریت "تدوین اولویت‌های پژوهشی" انجام شده و مورد بهره‌برداری هم قرار گرفته است، افزودند: در آخرین مرحله اولویت‌ها به فراخوان نیماد رسید و در سایت نیماد قرار گرفته است. مطلع هستیم که چهار طرح در قالب نیماد بر مبنای این اولویت‌ها ارائه شده و در حال کارشناسی است. تحقیقات کشور به سوی اولویت‌ها و شاخص‌های پژوهشی هدایت می‌شود تا منابع محدود موجود در مسیر درست هزینه شود.

به گفته او، چاپ مقاله اولویت‌بندی عناوین پژوهشی حیطه قلب و عروق نیز در دست اقدام است.

بسیار کوتاه موفق شدیم این روش را مطابق با شرایط کشور و فضای تحقیقاتی موجود، بومی‌سازی کنیم. او با بیان اینکه جهت شناسایی اولویت‌های پژوهشی حیطه قلب و عروق، ۷ معیار اولویت‌بندی تعیین شد، گفت: این معیارها پس از وزن دهی به ترتیب شامل امکان‌پذیری، هزینه اثربخشی، عدالت در سلامت، اهمیت موضوع، پتانسیل موضوع در بهبود مراقبت و پیامدهای بیماری، قابلیت پذیرش در جامعه و هم‌راستا بودن با اولویت‌های ملی و بین‌المللی بودند. نتایج برای متخصصان بسیار حایز اهمیت بود.

دکتر صراف‌زادگان به عناوین پژوهشی اشاره کرد و افزود: در عناوین پژوهشی رتبه اول به مطالعات مرتبط با پرفشاری خون اختصاص یافت. تنها در صورتی این عنوان در رتبه اول جای می‌گرفت که با روش علمی و استاندارد به بررسی و رتبه‌بندی موضوعات پژوهشی پرداخته شود. رتبه دوم مربوط به کنترل و پیشگیری از سکته‌های قلبی بود که لازمه آن تغییر شیوه زندگی مردم است. رتبه سوم نیز مربوط به مطالعه عوامل خطر سکته‌های قلبی و رتبه چهارم مربوط به بررسی وضعیت موجود بیماری ایسکمیک قلبی شامل تعیین بار بیماری است. ثبت بیماری‌های قلبی عروقی به عنوان اولویت پنجم تعیین شد که در همه جای دنیا این بیماری‌ها ثبت می‌شوند. مطالعات مرتبط با کووید و بیماری‌های قلبی و عروقی در رتبه ششم قرار گرفت که مقرر شد از هر مطالعه‌ای در این حوزه حمایت شود. مطالعات ارزشیابی اجرا، مطالعات در زمینه اقدامات مداخله‌ای درمانی بیماری‌های قلبی عروقی و طراحی گایدلاین‌ها (تهیه)، به‌روز رسانی و بومی‌سازی) مرتبط با حیطه قلب و عروق در رده‌های بعدی اولویت قرار گرفتند.

او با تاکید بر اینکه وقتی نتایج اولویت‌بندی از این روش استاندارد علمی استخراج شد به درستی و صحت نتایج مطالعه پی بردیم، گفت: شاید اگر با روش‌های دیگری این بررسی انجام می‌شد نتایج بیشتر به سمت امور تکنولوژیک و استفاده از تجهیزات نوین و پیشرفته در مطالعات پژوهشی تاکید می‌کرد؛ در حالی که در گزارش شاهد هستیم رتبه‌های اول همگی به امور پیشگیرانه اختصاص یافت و هر چه به اولویت‌های پایین‌تر رسیدیم به تجهیزات فناورانه و مطالعات پیشرفته و استفاده از متدهای پیچیده رسید.

■ **روند اجرای اولویت‌بندی عناوین پژوهشی و استخراج شاخص‌ها**

او با بیان اینکه نزدیک به ۲۰ جلسه حضوری و مجازی ظرف مدت ۴۰ روز برگزار کردیم، افزودند: گام نخست، بررسی و جستجو در متون مرتبط موجود بود تا معیارهای اولویت‌بندی عناوین پژوهشی مشخص شود. معیارها بر اساس جستجوی معیارهای استفاده شده در مطالعات بین‌المللی و ملی مرتبط، استخراج مهم‌ترین معیارهای

دکتر نضال صراف‌زادگان دبیر شبکه تحقیقات قلب و عروق ایران و رئیس پژوهشکده قلب و عروق اصفهان؛

■ **اولویت‌های پژوهشی حیطه قلب و عروق شناسایی شد**

"مطالعات در زمینه بیماری پرفشاری خون"، "مطالعات پیشگیری و کنترل بیماری ایسکمیک قلبی" و "مطالعات در زمینه ریسک فاکتورهای بیماری‌های ایسکمیک قلبی و سبک زندگی" به عنوان اولویت‌های یک تا سه مهم‌ترین عناوین پژوهشی حیطه قلب و عروق بر اساس شاخص‌های هفتگانه طی یک ماموریت از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت شناسایی شدند.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، اولویت‌های عناوین پژوهشی در حیطه قلب و عروق طی یک ماموریتی که از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت به دکتر نضال صراف‌زادگان رئیس پژوهشکده قلب و عروق اصفهان و دبیر شبکه تحقیقات قلب و عروق ایران سپرده شده بود، شناسایی شد.

دکتر صراف‌زادگان هدف عمده انجام ماموریت تدوین اولویت‌های پژوهشی شبکه تحقیقاتی قلب و عروق را محدودیت منابع مالی دانست و افزود: در مقابل محدودیت بودجه پژوهشی باید ساختاری از اولویت‌ها و نیازهای کشور تعریف شود تا معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و موسسه نیماد طبق این اولویت‌ها از طرح‌های پژوهشی حوزه قلب و عروق حمایت کنند.

او به ضرورت جمع‌آوری داده‌ها و تعیین اولویت‌ها بر مبنای روش‌های علمی تاکید کرد و گفت: در نبود اولویت‌های پژوهشی، هر متخصصی در حوزه قلب و عروق می‌تواند بر اساس تجارب شخصی و کاری خود نظراتی درباره ضرورت‌ها و نیازهای تحقیقاتی کشور در این حوزه بیان کند که بدون شک نمی‌تواند اصول بی‌طرفی و جامعیت را پوشش دهد.

او افزود: در تدوین اولویت‌های پژوهشی از روش‌های استاندارد و به‌روز دنیا استفاده کردیم و در زمانبندی

پرونده

نباشد و نتواند امتیازات مورد نظر را کسب کنند، وارد برنامه نخواهد شد.

■ بازه زمانی اجرای هر ماموریت

او افزود: نقشه راه راهبردی در قالب یک برنامه ۵ ساله تدوین خواهد شد. پیش‌بینی ما این است که در خوشبینانه‌ترین حالت بین ۵ تا ۱۰ سال، دانشگاه‌ها بتوانند بستر لازم برای ورود موفقیت‌آمیز به حوزه ماموریت مورد نظر و سرآمدی در آن حوزه را فراهم و به اجرا بگذارند.

■ خروجی مورد انتظار هر ماموریت

او در پاسخ به این سوال که خروجی مورد انتظار هر ماموریت چیست؟ گفت: این روزها با اینکه تب مقاله‌نویسی گرم شده است؛ خوشبختانه در این برنامه سعی شده است از افراط و تفریط در این شاخص اجتناب شود و تاکید اصلی بر توسعه و ثروت‌زایی مبتنی بر دانش و فناوری، حل مشکلات کشور و توجه به بروندادهایی چون تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان، تولید دانش فنی، تولید و ورود محصول/خدمت به بازار، برنامه کوهورت، ثبت بیماری، پروتکل‌های درمانی، تربیت نیروی انسانی کارآمد در حیطه تخصصی مورد نظر، در کنار تولیدات علمی کیفی باشد.

■ خطرات احتمالی در مسیر اجرا

رشیدی با تاکید بر اینکه سرآمد شدن در یک حوزه نیازمند همراهی همه جانبه است، گفت: در حال حاضر متولی برنامه ماموریت‌مداری دانشگاه‌های علوم پزشکی، معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است ولی باید در نظر داشت دایره عمل این برنامه وسیع است و تمام عرصه‌های اصلی آموزش، تحقیقات، درمان و بهداشت دانشگاه را شامل می‌شود و لازم است تمام معاونت‌های وزارتخانه مانند بهداشت، درمان، آموزش، و پژوهش را دربرگیرد تا به نتیجه مورد نظر برسد.

او با اشاره به اینکه اجرای برنامه ماموریت‌مداری مانند بذری است که حداقل ۵ الی ۱۰ سال زمان احتیاج دارد تا به بار بنشیند، بر لزوم ثبات مدیریتی تاکید کرد و گفت: این برنامه باید طبق یک برنامه زمانبندی منسجم طی سال‌ها به صورت پیوسته و پایدار با مدیریت با ثبات و یکپارچه، همراه با بررسی و نقد سازنده، تداوم پیدا کند تا به نتیجه مطلوب دست پیدا کند.

به یک دانشگاه علوم پزشکی فرصتی است تا آن را تبدیل به قطب علمی در حیطه ماموریت کند و انتظار می‌رود که دانشگاه‌ها استقبال و همراهی بیشتری داشته باشند. به گفته وی، در حال تدوین شیوه‌نامه نحوه حمایت موسسه نِماد از دانشگاه‌های علوم پزشکی که ماموریت‌هایی به آنها سپرده شده، هستیم. در ادامه دکتر محمدرضا رشیدی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز که از طرف معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، وظیفه تدوین برنامه به ایشان واگذار شده است، به ارائه نحوه تدوین نقشه راه راهبردی پرداخت. جهت دسترسی به فایل نقشه راه راهبردی اینجا کلیک کنید.

سراسر کشور و نیز کارشناسان و مدیران ارشد معاونت تحقیقات و فناوری وزارت تشکیل یافت و طی بیش از ۳۰ جلسه مشاوره، همفکری و بحث، شیوه‌نامه و شاخص‌های بررسی و ارزیابی دانشگاه‌ها از نظر چگونگی ورود به برنامه ماموریت‌مداری دانشگاه تهیه شد.

او افزود: این شاخصها در پنج حوزه نیروی انسانی، تولید علمی، دانش فنی و فناوری، زیرساخت‌ها، عرصه بین‌المللی تعیین، نحوه وزندهی به آنها، برون‌دادها و غیره تدوین شد.

این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز گفت: سیاست معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت این است که در گام اول، سعی خواهد شد ارزیابی شرایط دانشگاه‌ها برای ورود به برنامه ماموریت‌مداری، برای ۱۶ دانشگاه، شامل دانشگاه‌های تیپ یک، پنج دانشگاه رتبه اول دانشگاه‌های تیپ دو و یک دانشگاه رتبه اول در تیپ سه فراهم شود.

رشیدی به دیگر فازهای اجرایی این برنامه اشاره کرد و گفت: ابتدا پس از معرفی برنامه به دانشگاه‌های مورد نظر، از دانشگاه‌ها خواسته شد حوزه تخصصی مورد نظر خود را با در نظر گرفتن شیوه‌نامه و شاخص‌ها به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت ارائه کنند. سپس، این عناوین مورد بررسی قرار گرفت و با در نظر گرفتن مسایلی چون اولویت‌ها و نیازهای دانشگاه و اهمیت حیطه‌ها در نظام علمی و فناوری جهانی، عناوین بازنگری و بازخورد آن به دانشگاه‌ها اعلام شد. در مرحله بعد از دانشگاه‌ها خواسته شد در ذیل عناوین ارسالی که به تایید اولیه رسیده‌اند، مستندات و داده‌های خود را طبق شیوه‌نامه به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت ارسال کنند.

او افزود: در حال حاضر، برنامه در مرحله بررسی مستندات و مدارک ارسالی دانشگاه‌ها توسط کمیته کارشناسی در معاونت تحقیقات و فناوری وزارت است. نتیجه این بررسی، به شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی معاونت ارجاع داده خواهد شد. در صورتی که صلاحیت دانشگاه احراز شود، به طور رسمی، تفاهم‌نامه‌ای میان معاونت تحقیقات و فناوری وزارت و دانشگاه مربوطه امضا می‌شود و ماموریت مورد نظر به آن دانشگاه سپرده خواهد شد.

رشیدی تاکید کرد: با توجه به این که در پنج حوزه ارزیابی، حداقل شرایط و امتیازات لازم برای ورود به برنامه تعریف شده‌اند، در صورتی که دانشگاهی از شرایط لازم برخوردار

برگزاری کارگاه آموزشی نقشه راه راهبردی در راستای برنامه ماموریت‌مداری علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی

کارگاه آموزشی "نقشه راه راهبردی" در راستای برنامه ماموریت‌مداری علمی دانشگاه‌ها با هدف تولید ثروت و دانش فنی دوشنبه ۱۹ مهر ماه برگزار شد.

در این کارگاه با حضور معاونین تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور برگزار شد، دکتر نجفی با بیان اینکه تاکنون ۱۷ دانشگاه علوم پزشکی ماموریت‌هایی سپرده شده و گام بعدی که از آنها انتظار داریم تدوین نقشه راه راهبردی است، ابراز امیدواری کرد و گفت: سپردن ماموریت

در گفتگو با دکتر محمدرضا رشیدی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز عنوان شد:
■ برنامه ماموریت‌مداری علمی دانشگاه‌ها با هدف تولید ثروت و دانش فنی

برنامه "شناسایی ظرفیت‌ها و تعریف ماموریت‌های متناظر به دانشگاه علوم پزشکی" با هدف رسیدن به توسعه و اقتصاد دانش‌بنیان و استحکام جایگاه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در توسعه کشور، در دستورکار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت قرار دارد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر محمدرضا رشیدی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز که از طرف معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، وظیفه تدوین برنامه برعهده ایشان واگذار شده است، به تشریح برنامه "شناسایی ظرفیت‌ها و تعریف ماموریت‌های متناظر به دانشگاه‌های علوم پزشکی" پرداخت و گفت: یکی از چالش‌های دنیای امروز تغییرات سریع و پیشرفته در عرصه علوم و فناوری است و یک دانشگاه نمی‌تواند به راحتی در همه زمینه‌ها به مرجعیت علمی و در نهایت تولید ثروت و دانش فنی برسد. او افزود: دانشگاه‌ها باید تلاش کنند با در نظر گرفتن جریان توسعه و ابروندهای جهانی سلامت، در کنار اولویت‌های کشوری و ظرفیت‌های دانشگاهی با حفظ رسالت‌ها و وظایف عمومی خود به عنوان یک مرکز آموزشی و تحقیقاتی عالی، حیطه مشخصی را به عنوان ماموریت اصلی خود انتخاب کنند و در آن سرآمد شوند.

■ روند اجرایی برنامه ماموریت‌مداری

رشیدی به روند اجرای برنامه اشاره کرد و گفت: تیمی متشکل از خبرگان و کارشناسان در دانشگاه‌های مختلف

گرفتن آنها فراهم شود.

نجفی روند تولید واکسن را با روند تحقیق در این بخش متفاوت توصیف کرد و گفت: در تولید واکسن ممکن است یک سری موانع به وجود آید و کار در برخی مواقع با سرعت پایین پیش برود. البته بخشی از کندی کار به دلیل ضرورت اتمام فاز مطالعه و اخذ مجوزها و روند ولید صنعتی است.

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت:

تولید واکسن‌های مختلف کرونا با تلاش محققان ایرانی افتخارآفرین است

وی تصریح کرد: واکسن های ایرانی کرونا مایه افتخار هستند، چه آنهایی که در مراحل تحقیق هستند و چه در مرحله تولید و توزیع قرار دارند، تلاش های محققان ایرانی افتخاری بزرگ برای کشور است.

واکسینه کردن مردم اولویت اصلی ما است

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت با بیان این که اولویت اصلی وزارت بهداشت واکسینه کردن مردم چه با واکسن کرونای داخلی و چه با واکسن وارداتی است، حدود ۸۰ درصد ایرانی ها باید واکسینه شوند تا بتوانیم به مرحله کنترل بحران اپیدمی کرونا برسیم.

نجفی تاکید کرد: با تمام توان در تلاش هستیم که این موضوع هرچه زودتر محقق شود و تزریق واکسن کرونا در مراکز واکسیناسیون کرونا با سرعت مناسب در حال انجام است.

وی ادامه داد: در ماه های اخیر تعداد قابل توجهی واکسن کرونا وارد کشور و تحویل وزارت بهداشت شده است. در حال حاضر شرایط کشور به مرحله ای رسیده که گشایش بسیار مناسبی از نظر ورود واکسن کرونا شکل گرفته است.

به گزارش ایرنا، براساس آخرین آمار وزارت بهداشت، ۴۶ میلیون و ۸۰۹ هزار و ۱۰۰ نفر دز اول واکسن کرونا و ۲۱ میلیون و ۵۴۸ هزار و ۲۰۷ نفر نیز دز دوم را تزریق کرده اند و مجموع واکسن های تزریق شده در کشور به ۶۸ میلیون و ۳۵۷ هزار و ۳۰۷ دز رسید.

به گزارش خبرگزاری ایرنا، معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تولید واکسن های مختلف کرونا در کشور با تلاش محققان ایرانی را افتخارآفرین دانست و گفت: تولیدکنندگان واکسن های داخلی با تمام توان در تلاش هستند تا با تولیدات خود نیاز نظام سلامت را برطرف کنند.

دکتر فرید نجفی با بیان اینکه واکسن کووایران برکت، نخستین واکسن ایرانی است که موفق به اخذ مجوز شد و در حال توزیع در مراکز واکسیناسیون است، افزود: تعدادی از مجموعه های تولیدی در داخل اعم از "کوو ایران برکت"، "اسپایکوژن" و "پاستوکوک" پس از اخذ مجوز اضطراری در حال تولید واکسن های خود هستند و این واکسن ها پس از تولید به وزارت بهداشت تحویل داده می شوند.

وی یادآور شد: واکسن های دیگر داخلی هم مانند "رازی کوو پارس"، "فخرا" در نوبت اخذ مجوز هستند و امیدواریم مراحل کسب مجوز ورود به بازار با اتمام فاز مطالعاتی سریع تر انجام شود.

این مسوول در وزارت بهداشت خاطرنشان کرد: واکسن های دیگر هم در مراحل ابتدایی تر قرار دارند و باید فاز مطالعاتی خود را انجام دهند تا امکان در دسترس قرار

دستورالعمل گذراندن تعهدات قانونی دانش‌آموختگان داروسازی و علوم پایه پزشکی در شرکت‌های مستقر در مراکز رشد و پارک‌های سلامت ابلاغ شد

دستورالعمل جذب دانش آموختگان رشته های تخصصی علوم پایه و داروسازی در قالب گذراندن دوره تعهد در شرکت های دانش بنیان و شرکت های مستقر در مراکز رشد و پارک های فناوری سلامت به دانشگاه ابلاغ شد. به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر محمدرضا منظم مدیر دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت، با اعلام این خبر گفت: شفاف سازی فرایندهای اداری در سازمان های دولتی همواره از مطالبات جدی فناوران حوزه سلامت بوده و وجود آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی می تواند کمک شایانی به حل مشکلات در زمینه تولید محصولات فناورانه در داخل کشور کند.

او با بیان اینکه فارغ التحصیلان رشته های تخصصی وزارت بهداشت همواره نقش مهمی در ایجاد دانش و انجام تحقیق و توسعه در راستای تولید محصولات فناورانه با تکنولوژی بالا داشته اند، گفت: با توجه به وجود تعهد قانونی خدمت به دولت در ازای دوره تحصیل برای فارغ التحصیلان رشته های تخصصی، طبق مصوبه قبلی معاونت آموزشی وزارت امکان اشتغال در بخش خصوصی در ازای دوره تعهد، تنها در شرکت های دانش بنیان برای این افراد میسر بود. در حالیکه تعداد زیادی از شرکت های مستقر در مراکز رشد و پارک های فناوری سلامت که به طور کلی متعلق به اعضا هیات علمی بوده و نیازی شدیدی به این گونه افراد دارند، دانش بنیان نیستند.

دکتر منظم گفت: در جهت رفع موانع تولید در کشور، با همت و مساعدت معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت از این پس دانش آموختگان مقطع دکترای تخصصی هرکدام از رشته های داروسازی و علوم پایه پزشکی، علاوه بر شرکت های دانش بنیان می توانند در کلیه شرکت های مستقر در مراکز رشد و پارک های فناوری سلامت تعهدات قانونی دوره تخصص خود را بگذرانند. او افزود: دستورالعمل مرتبط با این موضوع با همکاری معاونت تحقیقات و فناوری و معاونت آموزشی تهیه و به تایید وزیر محترم بهداشت و درمان و آموزش رسیده است این دستورالعمل طی نامه به شماره ۱۰۱/۱۶۶۴/د مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۴ از سمت وزیر محترم بهداشت درمان و آموزش پزشکی به دانشگاه ها ابلاغ شده و متقاضیان می توانند از طریق مراکز رشد و پارک ها درخواست خود را پیگیری کنند.

انتصاب دکتر شیرین جلالی نیا به عنوان مسئول مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات وزارت بهداشت

دکتر شیرین جلالی

نیا طی حکمی از سوی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت با حفظ سمت، مسئولیت انجام امور مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات را برعهده گرفت.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر فرید نجفی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت طی حکمی دکتر شیرین جلالی نیا را به عنوان مسئول مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات وزارت بهداشت منصوب کرد.

متن حکم به این شرح است:

سرکار خانم دکتر جلالی نیا

معاون برنامه ریزی امور پژوهشی

با سلام و احترام

بدین وسیله با توجه به تجارب و سوابق کاری و با حفظ سمت، مسئولیت انجام امور مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات به شما واگذار می گردد. ضروری است تمامی وظایف محوله را تا اطلاع ثانوی با هماهنگی کامل اینجانب انجام دهید. امید است با تلاش و پشتکار خود شرایطی را فراهم آورید تا علاوه بر امور جاری مرکز، برنامه های توسعه ای و آتی با قدرت پیگیری گردد.

ضمناً از زحمات جناب آقای دکتر اصغر عبادیفر در طی دوره مسئولیت در آن مرکز قدرانی می گردد.

دکتر فرید نجفی

معاون تحقیقات و فناوری

بر انتقال تجربیات و منش ایشان به نسل‌های بعدی هم توجه ویژه‌ای شود.

دکتر ملک‌زاده رئیس پژوهشکده بیماری‌های گوارشی و کبد اهداف پژوهشکده را به سه بخش کلی تقسیم کرد و گفت: پژوهشکده سه حوزه آموزشی، پژوهشی و درمانی را در برنامه کاری خود قرار داده و به دنبال گسترش همکاری‌های پژوهشکده با مراکز تحقیقاتی ملی، سازمان بهداشت جهانی، دانشگاه‌ها و موسسات معتبر بین‌المللی در زمینه تحقیقات سلامت است.

او از جمله اقدامات انجام شده در پژوهشکده را برشمرد و گفت: انتشار بیش از ۱۳۷۱ مقاله که بیش از ۱۰ هزار استناد به آنها شده که ۲۰ درصد کل استنادات دانشگاه تهران را شامل می‌شود و از این میان تنها ۲ درصد شامل خوداستنادی بوده و اغلب نتیجه همکاری‌های بین‌المللی است.

دکتر ملک‌زاده در ادامه به بزرگترین کوهورت خاورمیانه و شمال آفریقا که در استان گلستان اجرا شده است، اشاره کرد و گفت: مطالعه‌ای است که ۵۰ هزار نفر را طی ۲۰ سال تحت نظر داشتیم که در نوع خود در دنیا بی‌نظیر است و از نتایج این مطالعه یافتن علت هفتگانه سرطان مری به‌شمار می‌رود.

او افزود: پس از آن مطالعه تریاک است که برای اولین بار شواهدی از سرطان‌زا بودن آن به اثبات رسید و نتایج تفصیلی آن به صورت مونوگراف اوایل مهر ماه امسال توسط آژانس بین‌المللی تحقیقات سرطان سازمان بهداشت جهانی IARC به چاپ رسید.

او در ادامه به برخی اقدامات انجام شده اجرای بزرگترین کارآزمایی بالینی «پلی پیل» (Poly Pill) برای پیشگیری از بیماری‌های قلبی عروقی و سکت‌های قلبی و مغزی در سطح منطقه و جهان، تولید دو محصول دارویی سووداک Sovodak برای درمان بیماری «هیپاتیت سی» و پلی پیل (Poly Pill) برای پیشگیری و درمان بیماری‌های قلبی - عروقی، چربی‌خون و فشارخون، اجرای پروژه بیوبانک مرکزی برای دانشگاه تهران و غیره اشاره کرد.

دکتر ملک‌زاده از معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و حاضران در نشست دعوت کرد که همه در جهت افزایش امید به زندگی ایرانی‌ها به بالای سن ۸۰ سال تلاش کنند.

در پایان دکتر نجفی باهمراهی دکتر ملک‌زاده از بخش‌ها و مراکز مختلف پژوهشکده و بخش درمانی آن بازدید به عمل آورد.

گزارش خبری و تصویری ■ بازدید معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت از پژوهشکده بیماری‌های گوارشی و کبد

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت به همراه مدیران ارشد این معاونت از پژوهشکده بیماری‌های گوارش و کبد بازدید کرد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر نجفی با تاکید بر اینکه هدف از این بازدیدها استفاده از تجارب ارزشمند پژوهشکده‌های موفق و انتقال دانش به دیگر پژوهشکده‌هاست، گفت: باید با تجارب پژوهشکده‌های موفق کشور آشنا شویم و آنها را در اختیار دیگر مراکز و پژوهشکده‌ها قرار بدهیم تا یک جریان کلان در جهت ارتقا و توسعه عرصه تحقیقات در کشور ایجاد کنیم. اینکه پژوهشکده‌های موفق چه مسیریایی را طی کردند و چگونه ظرفیت‌ها را شناسایی کرده یا پتانسیل‌های پژوهشی را در کشور ایجاد کردند که اکنون در دنیا مطرح هستند کلاس درسی برای پژوهشکده‌ها و حتی محققان کشور است.

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، از برگزاری جلسات انتقال تجربه برای پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی خبر داد و گفت: این فرصتی است تا پژوهشگران جوان و مراکز نوپا بتوانند با تجربیات آشنا شوند. معتقدم مهم‌ترین مسئله‌ای که در این جلسات مطرح می‌شود این است که به رغم اهمیت وجود امکانات و زیرساخت‌ها وجود افراد و پژوهشگران علاقه‌مند و با پشتکار سرمایه اصلی است که با انگیزه و قدرت اراده خود می‌توانند یک تیم را به جلو برانند.

دکتر نجفی ضمن قدردانی از تلاش‌های بی‌وقفه دکتر ملک‌زاده در عرصه تحقیقات و پژوهش در کشور بر لزوم داشتن قهرمانانی در حوزه‌های پژوهش، فناوری و وطن‌دوستی به عنوان الگوی نسل‌های جوان تاکید کرد و گفت: اساتیدی همچون دکتر ملک‌زاده در کشور سرمایه‌هایی هستند که باید ضمن انتقال دانش ایشان

در وبینار آشنایی با بازار ارمنستان در زمینه تجهیزات پزشکی، دندان پزشکی، دارویی، آزمایشگاهی و تجهیزات بیمارستانی مطرح شد؛

ارمنستان بازار صادراتی به ظرفیت ۳۰۰ میلیون دلار

سازمان توسعه تجارت وزارت صمت، نیز در ادامه از خدمات صندوق نوآوری و شکوفایی به عنوان بازوی اجرایی وزارت صمت تقدیر کرد و گفت: مهم‌ترین مسئله کشور در امر صادرات بحث ارز است. صادرکنندگان از سال ۹۷ تاکنون فعل صادراتی را انجام می‌دهند ولی امکان ایفای تعهدات ارزی برایشان فراهم نیست و همین مسئله موجب شده تا استمرار فعالیت صادراتی آنها با مشکل مواجه شود و این به رغم بازارهای بسیار مطلوبی است که در حوزه سلامت در دنیا و همچنین کشورهای همسایه داریم. او با بیان اینکه در آسیب‌شناسی صادرکنندگان نوپا به دو علت عمده برخوردیم. افزود: میانگین وزن هر تن کالای صادراتی بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ دلار ارزش دارد در حالیکه در دنیا صادرات از حجم به ارزش تغییر رویه داده است. از سوی دیگر در کشور سال‌هاست به خام فروشی عادت کردیم.

او افزود: در ۱۵ کشور همسایه ۱۶۰۰ میلیارد دلار ظرفیت صادراتی وجود دارد. در کشور به راحتی می‌توانیم تا ۱۰۰ میلیارد دلار را پوشش دهیم. لازمه آن افزایش ظرفیت تولید در کشور است. باید محصولاتی را تولید کنیم که در بازارهای همسایه رقیب نداشته باشد.

اکبر گذاری رایزن بازرگانی ایران در ارمنستان با بیان اینکه بازار این کشور پتانسیل و ظرفیت بسیار خوبی برای شرکت‌های معتبر ایرانی دارد، گفت: همه به بازار ارمنستان به عنوان یک بازار سه میلیونی نگاه می‌کنند و همین مسئله بزرگترین اشتباه آنهاست. زیرا ارمنستان یک بازار ۳۰۰ میلیون دلاری است که برای مقایسه باید بدانیم که بازار روسیه با آن تعداد جمعیت یک بازار ۵۰۰ میلیون دلاری است.

او افزود: ارمنستان با وجود اینکه کشور کوچکی است ولی پتانسیل بسیار بالایی دارد. البته نسبت به بازار عراق و افغانستان دشواری‌هایی نیز دارد زیرا از همه جای دنیا برندهای معتبر در این کشور حضور دارند. همین‌طور این کشور عضو اتحادیه اوراسیاست و با کشور ما مرز زمینی

ششمین نشست دوشنبه‌های فناورانه با موضوع "آشنایی با بازار ارمنستان در زمینه تجهیزات پزشکی، دندان پزشکی، دارویی، آزمایشگاهی و تجهیزات بیمارستانی" و در راستای سلسله نشست‌های توسعه صادرات دانش بنیان با حضور نمایندگان ۱۴۷ شرکت دانش بنیان، فناور، عضو مراکز رشد و پارک های علم و فناوری کشور برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، در ابتدای نشست دکتر نادر فلاحیان دبیر برگزاری رویداد و کارشناس روابط بین‌الملل دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ارائه کوتاهی از خدمات و برنامه‌های دفتر توسعه فناوری سلامت پرداخت و گفت: دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت ماموریت خود را کمک به افزایش تولید ۸۵ درصدی فناوری سلامت مورد نیاز کشور از طریق سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، پایش، حمایت و غیره می‌داند.

او ایجاد ارتباط میان بازیگران توسعه صادرات کشور را هم یکی از اهداف دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت دانست و گفت: ۸۰ دانشگاه علوم پزشکی و ۹۶ مرکز رشد فناوری در کشور داریم که دانشجویان و فعالان آنها شبکه‌ای نوپا از فناوران و نوآوران کشور را تشکیل می‌دهند که نیاز به آموزش، توانمندسازی و آشنایی با اصول اولیه بازار، کار و کسب و تجارت در بازارهای بین‌المللی دارند.

در ادامه این وبینار دکتر شاوردی مدیر توانمندسازی صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری به ارائه توضیحاتی در خصوص خدمات صندوق به شرکت‌های دانش بنیان در حوزه صادرات تجهیزات پزشکی، دندان پزشکی، دارویی، آزمایشگاهی و تجهیزات بیمارستانی پرداخت.

سپس قمری مدیرکل دفتر توسعه خدمات بازرگانان

معاونت تحقیقات و فناوری
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دوشنبه‌های فناورانه سلامت

ششمین جلسه از سلسله نشست‌های توسعه صادرات دانش بنیان
وبینار آشنایی با بازار ارمنستان در زمینه تجهیزات پزشکی، دندان پزشکی، دارویی،
آزمایشگاهی و تجهیزات بیمارستانی

تاریخ: دوشنبه ۱۹ مهر ماه ۱۴۰۰
ساعت: ۱۳:۰۰ - ۱۵:۳۰

لینک حضور در وبینار:
<https://www.skyroom.online/ch/tu1/sanat>

دارد که مسئله حمل و نقل را آسان‌تر می‌سازد.

در انتهای این نشست دکتر رضا آرمان‌پور ضمن اشاره به تجربیات و مرور ظرفیت‌های کشور ارمنستان پرداخت و اشاره کرد صادرات به عنوان نبض تپنده هر کشور است و می‌تواند در شرایط موجود به رشد و توسعه شرکت‌ها بسیار کمک کند.

همچنین در پرسش و پاسخ پایان نشست مطرح شد که در کشور ارمنستان HS Code محصولات از ۸ رقم در حال تغییر به ۱۰ رقم هست و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی به خصوص در مورد تغییر کدهای گمرکی، باید به رده بندی و کلاس خطر محصول توجه داشته باشند تا متحمل هزینه‌های اضافی نشوند.

در خاتمه دبیر رویداد با دعوت تولید کنندگان و ارائه دهندگان خدمات در حوزه سلامت به تجمیع و تشکیل سبد محصولات، از طریق انجمن‌ها و مراکز رشد برای کاهش هزینه‌های صادراتی تاکید کرد و افزود: دفتر توسعه فناوری سلامت آماده حمایت و برقراری ارتباطات لازم برای حضور شرکت‌ها در بازارهای بین‌المللی هست.

رویداد

بومی باشند نیز نیروهایی در اختیارشان قرار می‌گیرد.

علاوه بر این خدمات ثبت شرکت، دریافت مجوزها، افتتاح حساب بانکی و غیره نیز از جمله مواردی است که در اختیار شرکت‌ها قرار می‌گیرد.

در حوزه تجهیزات پزشکی شرکت‌های غربی سهم بزرگی از بازار کنیا را ندارند و این فرصتی است برای شرکت‌های ایرانی که وارد بازار شوند.

مزیت کیفیت یکی از مواردی است که باید به خوبی از آن بهره‌برداری کرد. نظام سلامت کنیا از ورود کالای بی‌کیفیت جلوگیری می‌کند ولی در بازار اقبال مردم به محصولات گران کمتر است و مقرون به صرفه بودن هزینه‌ها برایشان اهمیت بالایی دارد. این فرصتی است که شرکت‌های ایرانی با مدیریت قیمت و حفظ کیفیت می‌توانند به راحتی وارد این بازار بزرگ شوند. شرکت‌های ترکیه‌ای با توجه به این نکته به سرعت در حال ورود به بازار این کشور هستند.

از جمله اقدامات انجام شده در کنیا شامل: ثبت ۴۰ محصول از ۱۲ شرکت دانش بنیان حوزه تجهیزات پزشکی در سامانه وزارت بهداشت کنیا، صادرات چندین محموله از محصولات دانش بنیان حوزه سلامت طی ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۰، راه‌اندازی و فعالیت مستمر شوروم تخصصی برای نمایش نمونه محصولات و بازدید هیات‌ها، برنامه‌ریزی جهت شرکت در نمایشگاه بزرگ MEDEXPO ۲۰۲۰ جهت معرفی کامل ظرفیت‌های نظام سلامت ایران و انجام توافقات اولیه با چندین پروژه بیمارستانی جهت تجهیز مراکز با تولیدات دانش بنیان ایرانی است. در پایان وبینار نیز به پرسش‌های مطرح شده حاضران پاسخ داده شد.

خوشامدگویی به حاضران در این وبینار برگزاری پنجمین دوره از نشست‌های دوشنبه‌های فناوری سلامت را اتفاق مثبتی دانست که به صورت منظم هر هفته با موضوعات مختلف برگزار خواهد شد.

در ادامه، مدیر مرکز IHIT کنیا و مسئول شوروم و دفتر تخصصی سلامت مرکز IHIT کنیا ظرفیت‌ها و امکانات تجارت با کشور کنیا را تشریح کرد.

ظرفیت رو به رشد کنیا در مبادلات تجاری حوزه سلامت

یکی از ۱۰ حوزه برتر محصولات وارداتی کشور کنیا حوزه سلامت شامل تجهیزات پزشکی، درمانی و دارویی است. بازار دو میلیارد دلاری دارد که حدود ۱۳۰ میلیون دلار آن مربوط به حوزه سلامت و بهداشت است.

کنیا پس از نیجریه، آفریقای جنوبی و مصر چهارمین کشوری است که بیشترین میزان فراوانی مراکز نوآوری و فناوری را دارد و این نشان می‌دهد که در مسیر رو به رشدی قرار دارد آینده تجاری مهمی در پیش دارد.

در ۲۰۲۰ خانه نوآوری و تکنولوژی ایران در کنیا در دو فاز افتتاح شد. از جمله امکاناتی که این مرکز در اختیار شرکت‌های متقاضی قرار می‌دهد در فاز اول با انجام مطالعات بازار، شناسایی رقبا، استانداردها و مجوزها، حجم بازار، قیمت‌ها، قوانین و غیره تصویر درستی از شرایط موجود را ارائه می‌کند تا شرکت‌ها بدانند آیا امکان ورود به بازار کنیا را دارند یا خیر؟! سپس در مرحله بازاریابی به شرکت‌ها مشاوره داده می‌شود و اگر هر شرکت موفق به عقد قرارداد شود در مرحله حمل و نقل به آنها خدمات ارائه خواهد شد. از سوی دیگر اگر شرکت‌ها نیازمند نیروی

پنجمین نشست دوشنبه‌های فناوری سلامت؛

■ وبینار آشنایی با ظرفیت‌های صادراتی و وارداتی کنیا برگزار شد

پنجمین دوره از سلسله نشست‌های دوشنبه‌های فناوری سلامت با عنوان "آشنایی با ظرفیت‌ها، اقدامات و برنامه‌های مرکز IHIT کنیا (خانه نوآوری و تکنولوژی ایران کنیا)" با حضور مدیر مرکز IHIT کنیا و مسئول شوروم و دفتر تخصصی سلامت مرکز IHIT کنیا توسط دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت برگزار شد.

به گزارش معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، در ابتدای نشست دکتر نادر فلاحیان دبیر برگزاری رویداد و کارشناس روابط بین‌الملل دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ضمن

چهارمین کنگره بین‌المللی و بیست و پنجمین کنگره فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران افتتاح شد

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر فرید نجفی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت در آیین افتتاحیه چهارمین کنگره بین‌المللی و بیست و پنجمین کنگره "فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران" ضمن تشکر از دانشگاه علوم پزشکی تهران و انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی جهت

به عنوان ویروس کشته شده و واکسن‌های Mrna که مربوط به نسل‌های بعدی است به دانش عمیق در فیزیولوژی و فارماکولوژی نیاز دارد. دکتر نجفی با بیان اینکه برگزاری کنگره کمک می‌کند تا دانشگاه‌ها در آغاز فصل جدید فعالیت‌هایشان برای حضور دانشجویان آماده شوند، گفت: هرچند ویروس کرونا باعث شده که بسیاری از مهمانان نتوانند در کنگره حضور پیدا کنند با این وجود برگزاری این رویداد به شکل مجازی برکات بسیاری زیادی دارد. حضور دانشندان و مهمانان خارجی و داخلی حتما بر غنای این کنگره خواهد افزود و طی این سه روز با تبادل دانش و تجارب دانشمندان مطالب نوینی در این حوزه ارائه خواهد شد و قدم‌های بزرگی برای رفع موانع علمی موجود برداشته شود. چهارمین کنگره بین‌المللی و بیست و پنجمین کنگره فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران با سخنرانی و ۱۵ سمپوزیوم ۲۸ تا ۳۰ مهرماه به صورت مجازی برگزار می‌شود.

برگزاری کنگره گفت: در این شرایطی که دانشگاه‌ها و مراکز علمی به دلیل شیوع کرونا با رکود فعالیت مواجه شدند و دانشگاه‌ها از حضور پرشور دانشجویان محروم شدند؛ برگزاری چنین کنگره‌هایی کمک می‌کند تا زمینه‌سازی‌های لازم برای حضور دانشجویان با ایجاد فضایی شاداب فراهم شود. او با بیان اینکه فیزیولوژی و فارماکولوژی دو رشته علوم پایه بسیار موثر در علوم پزشکی مطرح هستند، گفت: از دورانی که دانشجوی پزشکی بودم از این دو رشته به عنوان دو درس بسیار سخت یاد می‌کنیم. بعد از فارغ‌التحصیلی که به عنوان عضو هیات علمی و یک اپیدمیولوژیست فعالیت کردم می‌توانم بگویم این دو حیطه در علوم پایه پزشکی نقش موثری دارند و در بسیاری از حیطه‌های علوم و فناوری این دو رشته یکی از نیازهای امروز جامعه بشری هستند. او افزود: دو مبحث دارو و واکسن در تمام بیماری‌ها حتی ویروس کووید-۱۹ از علومی مانند فیزیولوژی و فارماکولوژی نشأت می‌گیرد. واکسن‌های نسل اول

نشست کمیته ستادی برنامه ماموریت‌مداری دانشگاه‌های علوم پزشکی

نشست کمیته ستادی برنامه ماموریت‌مداری دانشگاه‌های علوم پزشکی با هدف بررسی مستندات ارایه شده و ماموریت‌های متناظر مورد درخواست دو دانشگاه علوم پزشکی تبریز و کرمانشاه در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۳۱ با حضور اعضای حقیقی و حقوقی کمیته تشکیل شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، در ابتدای این نشست دکتر فرید نجفی، معاون تحقیقات و فناوری ضمن اشاره به اهمیت برنامه و جنبه‌های اثربخشی آن در استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود، گزارشی در خصوص فرآیندهای طی شده و برنامه‌های پیش رو ارایه کرد و تعامل مستمر کلیه ذی‌نفعان را یکی از رموز موفقیت این برنامه برشمرد.

در ادامه این جلسه ضمن ارایه نتایج کارشناسی مدارک و مستندات ارایه شده از سوی دو دانشگاه، بازخوردهایی در زمینه بازنگری و تکمیل مستندات متناظر با برخی شاخص‌ها از سوی اعضای کمیته ارایه شد و توضیحات تکمیلی توسط دانشگاه‌های متقاضی عنوان شد. در نهایت طبق رای اعضای کمیته، مقرر شد در صورت تکمیل مستندات طی بازه زمانی اعلام شده، مرحله بعدی برنامه مشتمل بر تدوین نقشه راه برای ماموریت‌های مورد درخواست از سوی دانشگاه‌ها مورد پیگیری قرار گیرد. بر این اساس مقرر شد تصمیم‌نهایی توسط کمیته ستادی و بر مبنای مجموعه امتیازات کسب شده و ارزیابی نقشه راه ارایه شده اتخاذ شد.

در ادامه جلسه مباحثی در خصوص راهکارها و شیوه‌های حمایتی دیده شده در برنامه به منظور تسهیل و تسریع فرایندها مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و مقرر شد موارد طرح شده که پیشتر نیز در شیوه‌نامه مربوطه دیده شده و به دانشگاه‌های هدف ابلاغ شده بودند، با جزئیات بیشتری مورد تحلیل و برنامه ریزی قرار گیرند.

اخلاق در پژوهش هم به دلیل تصویب پژوهش‌های اشتباه به حالت تعلیق درآمدند.

تولید واکسن با پشتوانه سال‌ها سرمایه‌گذاری در پژوهش

او با یادآوری اینکه تاکنون در کشور تجربه تولید واکسن از مرحله صفر وجود نداشت، گفت: برای نخستین بار در کشور چنین خودباوری برای تولید واکسن ایجاد شد. سایر واکسن‌ها در کشور با روش انتقال تکنولوژی ساخته شده بود. مدت‌هاست درباره تحقیقات کاربردی در کشور صحبت می‌شود ولی تولید واکسن کووید-۱۹ نشان داد وقتی می‌خواهید واکسنی تولید کنید پشتوانه سال‌ها سرمایه‌گذاری، صرف وقت و انرژی متخصصان لازم است. اگر این زیرساخت‌های پژوهشی مهیا نبود ورود ناگهانی برای تولید واکسن هم امکان‌پذیر نبود.

به گفته وی، سرمایه‌گذاری در پژوهش در جریان واکسن در کووید-۱۹ خودش را نشان داد و حداقل در مقیاس دانشی توانستیم پلتفرم‌هایی را ایجاد کنیم و توسعه دهیم با اینکه شاید در صنعتی‌سازی برخی از آنها به مشکل خوردیم که مشکل در بخش تحقیق نیست و متخصصان تولید صنعتی حتما برای آن برنامه‌ریزی خواهند داشت. او با بیان اینکه ترس بزرگی در ابتدا وجود داشت که با موفقیت بر آن غلبه کردیم، اینکه ماده‌ای که در آزمایشگاه تولید شده سپس با موفقیت روی حیوان تست شده را می‌توانیم برای اولین بار روی انسان‌ها آزمایش کنیم؟! او در ادامه افزود: چالش بزرگی برای کمیته ملی اخلاق بود. روی تمامی داده‌های مراحل مختلف از فازهای پیش‌بالینی و آزمایشگاهی ساعت‌ها بحث و تبادل نظر شد. روزی که فاز یک نخستین واکسن ایرانی که همان واکسن کووایران برکت بود مصوبه گرفت نقطه عطفی در تاریخ کمیته اخلاق وزارت بهداشت است.

او با اعلام اینکه تاکنون ۶ واکسن از کمیته اخلاق مصوبه دریافت کردند، گفت: واکسن کوووبرکت، فخر و رازی هر یک برای سه فاز، واکسن اسپایکوژن فاز یک در کشور استرالیا انجام شده و فاز دو و سه از کمیته ملی اخلاق مجوز گرفت واکسن نورا فاز یک تصویب شده و واکسن ایران پاستور فازهای یک و دو در کوبا انجام شده و فاز سه در کمیته اخلاق مصوبه دریافت کردند.

دکتر شمسی خاطر نشان کرد: در فازهای این واکسن‌ها حتی تا ۴۰ هزار نفر در کارآزمایی‌های بالینی‌شان مشارکت داشتند که عدد آسانی نیست. اعتماد به نفس اولیه شکل گرفت که ما هم می‌توانیم با استانداردهای جهانی واکسن تولید کنیم. سرمایه‌گذاری‌هایی که در دهه‌های اخیر در حوزه پژوهش انجام شده نشان داد اگر ارتباط صحیح دانشگاه با صنعت و تولید و حمایت‌های مناسب شکل بگیرد حتما می‌توانیم کارهای بزرگی انجام بدهیم.

او تاکید کرد مردم می‌توانند به تصمیمات و مصوبات کمیته ملی اخلاق در پژوهش اطمینان کنند، گفت: تصویب کمیته ملی اخلاق می‌تواند به مردم اطمینان بدهد که یک نهاد مستقل و متخصص طبق استانداردهای جهانی انجام کارآزمایی بالینی آن واکسن را تایید کرده است اگرچه که مسئولیت بررسی نتایج کارآزمایی‌های بالینی و تایید نهایی فرآورده بر عهده سازمان غذا و دارو است.

در گفتگو با دکتر احسان شمسی کوشگی دبیر کارگروه وزارتی اخلاق در پژوهش مطرح شد؛

در تولید واکسن به خودباوری رسیدیم

تصویب نخستین واکسن ایرانی در کمیته ملی اخلاق در پژوهش نقطه عطفی در عرصه سلامت کشور محسوب می‌شود.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر احسان شمسی کوشگی دبیر کارگروه وزارتی اخلاق در پژوهش با اعلام اینکه در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ کمیته ملی اخلاق با جدیت تمام فعال بود، گفت: در زمان کووید-۱۹ سرعت انجام تحقیقات بسیار زیاد شد و این موضوع از اهمیت بالایی برخوردار بود که بدانیم محققان در کشور به چه حوزه‌هایی پرداخته‌اند و این آمار و اطلاعات به دلیل وجود سامانه یکپارچه پرتال ملی اخلاق در پژوهش که تمامی پورتال‌های پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور را به یکدیگر وصل کرده و امکان رصد در لحظه تمام طرح‌های تصویب شده در کمیته‌های اخلاق سراسر کشور را مهیا ساخته، با چند کلیک به راحتی قابل دستیابی بود.

او افزود: تا به این لحظه ۹ هزار و ۱۹۳ عنوان مصوب با کلمه کلیدی کووید-۱۹ در سامانه ملی اخلاق در پژوهش قابل بازیابی است که به این معنی است که در سراسر کشور همین تعداد طرح تحقیقاتی و پایان‌نامه در حوزه‌های مرتبط با کووید توسط کمیته‌های اخلاق در پژوهش کشور مصوب شده که این آمار به تدریج اضافه می‌شود و در مجموع ۶۶ طرح هم توسط کمیته‌های اخلاق، مخالف اصول اخلاق شناخته شده و رد شده‌اند.

دکتر کوشگی به نظام پایش در کمیته اخلاق در پژوهش اشاره کرد و گفت: در آن ابتدا که نیاز مبرمی برای انجام تحقیقات وجود داشت، متوجه شدیم که چند تحقیق فاقد استانداردهای اخلاقی لازم هستند و در همان نظام پایش که امکان رصد در لحظه مصوبات تمام کمیته‌های اخلاق در سراسر کشور وجود دارد؛ این امکان فراهم بود تا بلافاصله جلوی اجرای چنین پژوهش‌هایی گرفته شود. با استفاده از این ابزار مهم از همان ابتدای همه‌گیری تلاش شد تا اجازه ندادیم پژوهش‌های غیراستاندارد روی انسان‌ها انجام شود. حتی در این جریان سه کمیته

ر دستور کار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت قرار گرفت:

تهیه پیش نویس ارزشیابی مراکز تحقیقاتی سال ۱۴۰۱

نشست بازآرایی ارزشیابی مراکز تحقیقاتی با موضوع ارائه گزارش دفتر ارتباط با صنعت دانشکده علوم پزشکی لارستان جهت ارائه پیش نویس ارزشیابی مراکز تحقیقاتی با اعمال امتیاز ارتباط با صنعت برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، این نشست با حضور دکتر فرید نجفی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر محمدرضا منظم رئیس دفتر توسعه فناوری سلامت، دکتر پیام کبیری رئیس مرکز توسعه اطلاعات و انتشارات علمی، دکتر علی علیزاده مشاور معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و همینطور دکتر کشتکاران معاون پژوهشی و دکتر محمدی مدیر ارتباط با صنعت دانشکده علوم پزشکی لارستان برگزار شد، پس از اتمام فرآیند ارزشیابی توسط سامانه ارزشیابی و همچنین تهیه نسخه اولیه ارزشیابی مراکز تحقیقاتی، پیش نویس ارزشیابی مراکز تحقیقاتی برای سال ۱۴۰۱ با اعمال امتیاز ارتباط با صنعت مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این پیش نویس که توسط دفتر ارتباط با صنعت دانشکده علوم پزشکی لارستان تدوین شده است؛ ارزشیابی مراکز تحقیقاتی در سه محور تولید علم و شاخص‌های رتبه‌بندی (دستورالعمل‌های پیشین گروه نظارت و ارزشیابی مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات و فناوری)، ارزش آفرینی (در ۶ شاخص: جذب پایان نامه‌های مرتبط با صنعت در آن مرکز، گرنت‌های ارتباط با صنعت، ارزش آفرینی مالی، تاب آوری مالی، ارزش افزوده نوآورانه، ثبت پتنت) و محور تاثیرگذاری اجتماعی (۴ شاخص: تربیت نیروی انسانی متخصص (پژوهشگر یا غیره)، مشارکت در تصمیم‌سازی/تصمیم‌گیری، مشارکت در حل مشکلات جامعه یا صنعت، توانمندسازی جامعه) انجام خواهد شد.

در این نشست مقرر شد، حوزه فعالیت مراکز تحقیقاتی در گروه‌هایی دسته‌بندی شده در سامانه به مراکز تحقیقاتی اعلام خواهد شد تا حوزه فعالیت خود را در سامانه خود را در یکی از گروه‌ها مشخص کنند. همینطور تعدادی از نمایندگان مراکز تحقیقاتی در یکی از این سه گروه جهت حضور در جلسات ارزشیابی مشخص شوند.

دستورالعمل بازنگری شاخص‌های ارزشیابی ارائه شده از سوی دانشکده علوم پزشکی لارستان به عنوان پلتفرم اولیه ارزشیابی مراکز تحقیقاتی در سال ۱۴۰۱ قرار گرفته و ماموریت برگزاری جلسات با نمایندگان مراکز تحقیقاتی سه گروه جهت تهیه دستورالعمل نهایی و فرآیند ارزشیابی و جمع‌بندی نهایی و گزارش نتایج به ایشان واگذار می‌شود.

همینطور سامانه ارزشیابی مراکز تحقیقاتی بر اساس سه محور تولید دانش، حوزه ارتباط با صنعت و اثرگذاری پژوهش طراحی شده و ارزشیابی حوزه فناوری به صورت پایلوت به مدت یک سال بر اساس آیت‌های تایید شده، انجام خواهد شد.

در پایان مقرر شد، جهت گفت و گو و تبادل نظر پیرامون نحوه دستورالعمل ارزشیابی مراکز تحقیقاتی در سال ۱۴۰۰ و جمع‌بندی آن جلساتی با حضور و همراهی معاونین تحقیقات و فناوری دانشگاه‌های علوم پزشکی برگزار شود.

فناوری در معاونت تحقیقات و فناوری و سایت سازمان غذا و دارو منتشر خواهد شد.

دکتر دادگر با بیان اینکه آشنا نبودن فناوران دانشگاهی با مجوزهای مورد نیاز تولید یکی از موانع شناسایی شده است، گفت: سال‌هاست در دانشگاه‌های علوم پزشکی پروژه‌های فناوری تعریف و اجرا می‌شود و به سرانجام هم می‌رسد ولی مشکل فناوریها از وقتی شروع می‌شود که وارد مرحله تجاری‌سازی که لازمه‌اش دریافت مجوزهاست می‌شوند. علت آن هم آشنا نبودن فناوران دانشگاهی با مجوزهای مورد نیاز تولید است.

او افزود: در بررسی‌هایی که انجام شده متوجه شدیم در دانشگاه‌ها واحد رسمی برای قوانین دارویی یا حتی قوانین جاری کشور نداریم. یک فارغ‌التحصیل داروسازی از قوانین مالی مانند مالیات، بیمه، قرارداد همکاری و غیره اطلاع ندارد.

به گفته وی، در بخش تولید سازمان‌های متعددی از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه را برای صدور مجوز داریم. در حوزه دارو متأسفانه یا خوشبختانه تمرکز اصلی در سازمان غذا و داروست. از نظارت، صدور مجوز، بررسی پرونده، قانون‌گذاری همه در یکجا جمع شده است. طبق تجربیات شخصی با این مدل جمع شده موافق هستیم چون در بخش‌های دیگر پراکندگی سازمان‌ها و بی‌خبری آنها از یکدیگر بسیار مشکل‌ساز است و فرآیندها را هم طولانی‌تر می‌کند.

او با اشاره به آسیب‌شناسی‌های انجام شده، آشنایی با روال‌ها و نحوه تعامل با کارشناسان را یکی از نکات مهم دانست و گفت: این خلا احساس شد که دانشجویان تعامل خوبی با سازمان غذا و دارو ندارند. سازمان خیلی فنی و اجرایی است در حالیکه اعضای هیات علمی دانشگاه وجهه علمی پیرنگ‌تری دارند و گاهی انتظار دارند با محصولشان مانند مقاله برخورد شود.

دکتر دادگر با بیان اینکه بستر تعامل را برقرار کردیم، افزود: از یک سو باید شان دانشگاه و پشتوانه علمی آن حفظ شود و از سوی دیگر برای اعضای هیات علمی نیز آموزش‌هایی در نظر گرفتیم تا فارغ از رتبه علمی آگاه شوند، هر فردی برای تولید محصول و ورود به بازار باید مجوزهایی را با ترتیب خاصی دریافت کند. در واقع تمام تلاشمان را به کار گرفتیم تا زبان طرفین را برای هم ترجمه کنیم تا در نهایت به یک زبان مشترک و درک متقابل برسند.

او با بیان اینکه فاز بعدی آموزش کارشناسان مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری حوزه سلامت است، گفت: آموزش‌های تخصصی لازم در زمینه روال‌ها و ضابطه‌ها به کارشناس‌های مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری حوزه سلامت در سراسر کشور داده می‌شود تا نیازهای شرکت‌ها و واحدهای فناور در هر استان نیز رفع شود.

دکتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت پل ارتباطی میان دانشگاه‌ها و سازمان غذا و دارو

فرآیندهای اجرایی و ضابطه‌های قانونی سازمان غذا و دارو جهت آشنایی فناوران دانشگاهی حوزه سلامت با مجوزهای تولیدی مورد نیاز در قالب ۷۰ ساعت برنامه آموزش مجازی با همکاری ۳۰ کارشناس سازمان به عنوان مدرس توسط دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت، تهیه شده است.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، دکتر آرمین دادگر دبیر کمیته هماهنگی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو با اعلام این خبر افزود: همکاری بسیار خوبی میان دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت و دانشگاه مجازی تهران شکل گرفته است، طی آن موفق شدیم کارشناسان سازمان غذا و دارو را به‌رغم مشغله‌های فراوان به دانشگاه دعوت کنیم تا فایل آموزشی فرآیندهای سازمان را با توضیحات کارشناس مربوطه ضبط کنیم.

او افزود: از آنها خواستیم تمام فرآیند اجرایی و ضابطه‌های خود را با شرح مستندات مورد نیاز با جزئیات کامل و شفاف اعلام کنند. این فایل‌های آموزشی در سطح پایه برای تمام فناورها که شامل هر فردی می‌شود که در حوزه سلامت اعم از ماده اولیه دارویی، تجهیزات و کیت‌ها و فرآورده‌های دارویی ایده‌ای دارد و قصد تجاری‌سازی آن را دارد.

دکتر دادگر با اعلام اینکه ۷۰ ساعت برنامه آموزشی با همکاری ۳۰ کارشناس سازمان غذا و دارو به عنوان مدرس تهیه شده است، گفت: فرآیندهای هر یک از بخش‌های سازمان شامل محصولات، مواد اولیه دارویی، فرآورده‌های دارویی، دفتر فنی مهندسی، اداره بیولوژیک و اداره تجهیزات پزشکی که به طور کامل مستقل از یکدیگر هستند، استخراج شده و به صورت بسته‌های جداگانه آماده ارائه است.

او در ادامه به نحوه انتشار فایل‌های آموزشی اشاره کرد و گفت: این فایل‌های آموزشی در دست تدوین و آماده‌سازی است و در قالب دوره‌های آموزشی شفاف در سامانه مجازی دانشگاه تهران، سایت دفتر توسعه

به صورت پذیرش، رشد، تربیت، هدایت و راهبری فناوران و شرکت‌های نوپا و همچنین جلب مشارکت سرمایه‌گذاران و شتاب‌دهنده‌های تخصصی فعالیت می‌کنند.

دکتر منظم بر تعیین رویکردهای تخصصی و کیفی در خصوص مراکز نوآوری موجود و همچنین نحوه بررسی درخواست‌های جدید تاکید کرد.

دکتر پورعباسی رئیس کمیته، سابقه حضور افراد در اکوسیستم فناوری را عامل مهم در دستیابی به یک تفکر ذهنی مشترک میان اعضا دانست و تهیه مدل و شاخص‌های متناسب با وضعیت فناوری در حوزه مراکز نوآوری سلامت کشور را از اولویت‌های این کمیته قلمداد کرد.

فرآیندها، برنامه‌ها و اقدامات آتی کمیته در خصوص درخواست‌های واصله مرتبط با مراکز نوآوری سلامت در جریان جلسه مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

وزارت بهداشت، نخستین نشست کمیته راهبری مراکز نوآوری سلامت با حضور دکتر محمدرضا منظم رئیس دفتر توسعه فناوری و اعضا کمیته دکتر پورعباسی، دکتر دهقان، دکتر متولیان، دکتر دادگر، دکتر میر چراغی، دکتر حسین زاده و فاطمه خیراللهی برگزار شد.

دکتر منظم در ابتدای جلسه ضمن بیان اهمیت ایجاد مراکز نوآوری در اکوسیستم فناوری گفت: با توجه به نیاز کشور به جذب ایده‌های خلاق و حمایت از نوآوری و همچنین ضرورت ایجاد زیر ساخت‌ها و زیست‌بوم‌های موثر در توسعه و تجاری‌سازی محصولات حوزه سلامت؛ مراکز نوآوری می‌توانند در توسعه بنیادی دانش و در نهایت تبدیل آن به ثروت نقش مهمی ایفا کنند.

او با اشاره به اینکه اولین جلسه کمیته راهبری مراکز نوآوری سلامت با هدف سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی جهت انجام اقدامات موثر در حوزه مراکز نوآوری سلامت کشور برگزار شده است، گفت: این مراکز در قالب ارائه خدمات موثر

■ مراکز نوآوری سلامت حلقه مفقوده اکوسیستم نوآوری و فناوری

اولین جلسه کمیته راهبری مراکز نوآوری سلامت در دفتر توسعه فناوری سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری

کارگاه کشوری "متاآنالیز شبکه‌ای" برگزار می‌شود

مرکز مطالعات مرور نظام‌مند و متاآنالیز دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه با همکاری کارکنان کارگاه کشوری "متاآنالیز شبکه‌ای" را برگزار می‌کند.

رییس مرکز مطالعات مرور نظام‌مند و متاآنالیز دانشگاه با انتشار این خبر گفت: در این کارگاه که در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه مورخ ۲۸ لغایت ۲۹ مهرماه برگزار می‌شود، اعضای هیات علمی، دانشجویان و محققین سراسر کشور با بهره‌مندی از تدریس دکتر امین دوستی ایرانی استادیار اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی همدان آشنا خواهند شد. دکتر فاطمه رجعتی افزود: این کارگاه به شکل مجازی و در بستر skyroom با پیش‌نیاز، آشنایی با مفاهیم متاآنالیز، آشنایی با نرم افزار R برگزار خواهد شد. گفتنی است برنامه کارگاه ضبط شده و همراه با محتوا و پکیج‌ها در اختیار شرکت‌کنندگان قرار خواهد گرفت و به شرکت‌کنندگان گواهی حضور اعطا می‌گردد. روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه مورخ ۲۸ لغایت ۲۹ مهرماه ساعت: ۱۶ تا ۱۹

وبینار آشنایی با سو رفتارهای شایع در انتشار آثار پژوهشی با شرکت بیش از ۹۴۰ نفر برگزار شد

سی و هفتمین وبینار آموزشی حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بیرجند با عنوان "آشنایی با سو رفتارهای شایع در انتشار آثار پژوهشی و راه‌های پیشگیری از آن"، یکشنبه ۴ مهرماه ۱۴۰۰ از ساعت ۱۲:۳۰ الی ۱۴ با سخنرانی جناب آقای دکتر احسان شمسی‌گوشکی، عضو هیات علمی مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دبیر کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی، از طریق سامانه وب کنفرانس Adobe Connect مرکز خدمات اطلاع‌رسانی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند برگزار شد. در وبینار "آشنایی با سو رفتارهای شایع در انتشار آثار پژوهشی"، در مجموع ۱۰۰۰ نفر شامل ۳۷۵ عضو هیئت علمی، ۲۱۱ دانشجو، ۳۶۷ کارمند و ۴۷ نفر از سایر مشاغل، ثبت‌نام کردند و در زمان برگزاری وبینار، بیش از ۹۴۰ نفر به سامانه وب کنفرانس مرکز خدمات اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند متصل شدند. برای ۶۹۲ نفر از افرادی که فرم ثبت نام وبینار را تکمیل کرده و به میزان کافی در وبینار حضور داشتند، گواهی صادر شد. همچنین، تعداد ۳۸۳ نفر پس از برگزاری وبینار در نظرسنجی الکترونیکی شرکت کردند که به طور میانگین بیش از ۹۰ درصد از بخش‌های مختلف وبینار اعلام رضایت داشتند.

هفته پژوهش و فناوری با شعار "پژوهش و فناوری؛ پشتیبان تولید" برگزار می‌شود

هفته پژوهش و فناوری سال ۱۴۰۰ در تاریخ ۲۰ تا ۲۶ آذر ماه با شعار "پژوهش و فناوری؛ پشتیبان تولید" برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و طبق اعلام معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، هفته پژوهش و فناوری با شعار "پژوهش و فناوری؛ پشتیبان تولید" در سال جاری در تاریخ ۲۰ تا ۲۶ آذر ماه برگزار خواهد شد.

عناوین و برنامه‌های روزهای هفته پژوهش و فناوری سال ۱۴۰۰ به این شرح است: شنبه ۲۰ آذر ماه ۱۴۰۰: پژوهش و فناوری مدرسه و دانشگاه - زنگ پژوهش و تقدیر از دانش‌آموزان برتر

یکشنبه ۲۱ آذر ماه پژوهش و فناوری، پشتیبانی از تولید - برنامه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری متناسب با عنوان روز

دوشنبه ۲۲ آذر ماه پژوهش و فناوری؛ مانع‌زدایی از تولید - برنامه دستگاه‌های اجرایی متناسب با عنوان روز

سه‌شنبه ۲۳ آذرماه: پژوهش و فناوری؛ علوم انسانی و علوم پایه - توسعه علمی و مشارکت در پاسخگویی به نیازهای جامعه

چهارشنبه ۲۴ آذر ماه: پژوهش و فناوری و اثربخشی اجتماعی افتتاح بیست و دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری و فن‌بازار

پنج‌شنبه ۲۵ آذر ماه: بزرگداشت پژوهشگران و فناوران جشنواره تقدیر از پژوهشگران و فناوران برتر

همین‌طور هفته پژوهش و فناوری استانی نیز در تاریخ ۱۳ تا ۱۹ آذر ماه ۱۴۰۰ و بیست و دومین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن‌بازار (همزمان با نمایشگاه تجهیزات و موارد آزمایشگاهی ساخت ایران) در تاریخ ۲۴ تا ۲۷ آذر ماه ۱۴۰۰ برگزار خواهد شد.

■ اخبار منتخب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه های علوم پزشکی

را انجام خواهند داد خاطرنشان کرد: ما دهمین دانشگاه وزارت بهداشت هستیم که این برنامه را اجرایی خواهیم کرد.

امسال در این طرح معاینات اولیه انجام می شود گفت: اگر فردی دارای بیماری باشد، به متخصصین مربوطه برای پیگیری درمان ارجاع خواهند شد.

از پیگیری سالیانه وضعیت سلامتی افراد شرکت کننده در طرح به صورت تلفنی خبر داد و گفت: ۵ سال آینده دوباره تمام این معاینات تکرار خواهد شد

به مدت ۱۵ سال طول خواهد کشید و تاکنون یک میلیارد و پانصد میلیون تومان از وزارت بهداشت برای اجرای این طرح اعتبار گرفته شده است.

دکتر ابراهیم میری مقدم جری طرح سلامت کارکنان علوم پزشکی بیرجند نیز با بیان اینکه تمامی تجهیزات مورد نیاز طرح فراهم شده است گفت: از سال ۹۷ مجوز اجرای این طرح به دانشگاه علوم پزشکی بیرجند داده شد و ما از سال ۹۸ آمادگی داشتیم این طرح اجرایی شود که به دلیل شیوع بیماری کرونا، اجرای آن تا به امروز به تاخیر افتاد.

و یک گروه که در این طرح کارکنان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند هستند وارد مطالعه شده و به صورت سالانه و طولانی مدت ارزیابی می شوند.

وی تصریح کرد: یافته های این مطالعات برای برنامه ریزی طولانی مدت و سیاست های کلی به کار می رود.

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه نیز با بیان اینکه این مرکز برای تشخیص سلامت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راه اندازی شده است گفت: در این مطالعه برای کارکنانی که در مجموعه علوم پزشکی بیرجند ماندگاری دارند، یکسری معاینات از جمله انجام نمونه خون برای بررسی قند و چربی، نمونه مو و ناخن برای بررسی وضعیت ژنتیک، معاینات بالینی قد، وزن و دور کمر برای بررسی وضعیت چاقی و همچنین فشارخون، نوار قلب گرفته خواهد شد.

دکتر طوبی کاظمی با اشاره به تکمیل فرم های روانشناسی و تغذیه برای همکاران افزود: نمونه هایی که در این طرح گرفته می شود نگهداری خواهد شد.

وی با اعلام اینکه دوازده دانشگاه علوم پزشکی این مطالعه

■ مرکز کوهورت سلامت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راه اندازی شد

آیین افتتاح مرکز کوهورت سلامت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند با حضور رئیس دانشگاه برگزار شد

به گزارش روابط عمومی دانشگاه، رئیس دانشگاه در این مراسم گفت: امروز شاهد دهمین طرح کوهورت وزارت بهداشت باموضوع بررسی سلامت کارکنان دانشگاه علوم پزشکی در بیرجند هستیم.

دکتر محمد دهقانی فیروزآبادی با اظهار اینکه مطالعات کوهورت از سخت ترین و با ارزشترین فعالیت های تحقیقاتی است افزود: این طرح در واقع مطالعه آینده نگر مبتنی بر جمعیت است که حدود ۱۵ سال طول می کشد

ارتقا آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی مشهد در رتبه بندی آزمایشگاه های کشور

نتایج هفتمین رتبه بندی آزمایشگاه های عضو شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی اعلام شد و آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی مشهد موفق به ارتقا جایگاه خود شد.

رئیس آزمایشگاه جامع تحقیقاتی شرق کشور از مراکز زیر پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد اظهار کرد: در هفتمین دوره ارزیابی عملکرد آزمایشگاه های عضو شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی کشور بر اساس عملکرد آزمایشگاه ها، فعالیت ۳۸۰ مجموعه آزمایشگاهی دولتی و خصوصی (شامل ۱۴۲۶ آزمایشگاه) مورد ارزیابی قرار گرفت که آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی مشهد در این رتبه بندی با یک پله صعود نسبت به سال گذشته در جایگاه شانزدهم کشوری قرار گرفت. دکتر علی مرادی، استادیار مهندسی بافت با اشاره به اینکه ۳۶/۸ درصد اعضای شبکه از آزمایشگاه های بخش خصوصی، ۳۰ درصد اعضا از دانشگاه ها و پژوهشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ۳۳/۲ درصد مابقی، از سایر سازمان ها و وزارتخانه های کشور هستند افزود: آزمایشگاه جامع تحقیقاتی شرق کشور واقع در پژوهشگاه بوعلی دانشگاه علوم پزشکی مشهد امسال جزو بیست آزمایشگاه برتر در مجموعه آزمایشگاهی قرار گرفت و در بین ۳۰ آزمایشگاه جامع تحقیقاتی دانشگاهی، برای سومین سال متوالی مقام نخست را کسب کرده است.

شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی با توجه به امتیازات کسب شده توسط هر آزمایشگاه، علاوه بر تعیین وضعیت عضویت آزمایشگاه در شبکه، آزمایشگاه را در بهبود نقاط قوت و رفع نقاط ضعف، حمایت می کند.

پذیرفته شدن مقالات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در کنگره بین المللی USERN

مقالات هفت دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در کنگره بین المللی USERN پذیرفته شد. دکتر ژبلا ایزدی مسئول دفتر یوسرن دانشگاه علوم پزشکی از پذیرفته شدن مقالات ارسالی به صورت سخنرانی توسط هفت نفر از دانشجویان دانشگاه در کنگره بین المللی USERN خبر داد و گفت: کنگره بین المللی USERN امسال به میزبانی کشور ترکیه به صورت هیبرید (حضوری-مجازی) در آبان ماه برگزار خواهد شد.

او گفت: یوسرن یک شبکه جهانی آموزش و پژوهش های علمی برای پیوند بیشتر جامعه پژوهشگران و نخبگان ایرانی با سراسر جهان است که با توجه به پتانسل های بالقوه دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و بسترهای موفقی که در طی چند سال اخیر علاوه بر کیفیت سطح آموزشی، در سطوح پژوهشی و فناوری فراهم ساخته است، قطعا دانشجویان ما با اتکا به توانمندی های خود و بسترهای موجود و حمایت های دلسوزانه مسولین دانشگاه می توانند بهترین بهره را از شرایط موجود برده و با اطمینان بیشتری قدم در راه رسیدن به موفقیت خواهند گذاشت.

بی شک این نگاه کلان مدیریتی در دانشگاه های نسل سوم و چهارم علاوه بر تربیت نسلی برخوردار از دانش و دارای قدرت تفکر انتقادی به تولید علم و فناوری و همچنین ثروت برگرفته از این دو، با پیشرفت های روز دنیا همگام خواهد شد. ایزدی افزود: کمیته علمی این کنگره بین المللی،

تنها تعداد محدودی از مقالات برتر را در بخش Oral Presentation انتخاب می کند و این کنگره به صورت سالیانه و به میزبانی کشورهای مختلف برگزار می شود که نخستین دوره آن با حضور بیش از ۱۲۰۰ شرکت کننده و حضور ۱۶ دانشمند یک درصد برتر دنیا از جمله برنده جایزه نوبل پزشکی، به مدت سه روز در آبان ماه سال ۱۳۹۵ برگزار شد.

به دنبال این تجربه موفق، کنگره سالیانه در سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ میلادی به ترتیب در کشورهای اوکراین، ایتالیا، مجارستان و تهران با استقبال بی نظیر جوامع علمی مواجه شد. میزبانی کنگره سال جاری (۲۰۲۱) که در ۱۵ تا ۲۲ آبان ماه برگزار خواهد شد، به کشور ترکیه تعلق گرفت.

وی هدف دفتر یوسرن دانشگاه را تقویت فعالیت های گروهی در دانشجویان و محققین دانشگاه و آشنایی آنها با مرزهای دانش و ایجاد بستری برای برقراری ارتباط موثر بین محققان جوان و دانشمندان باتجربه در سراسر جهان عنوان کرد. او در پایان ضمن معرفی دانشجویان و رشته تحصیلی آنان گفت: امروز مفتخریم که تلاش دانشجویان ما به ثمر نشسته است و قطعا این شروعی برای رشد باور و انگیزه در سایر دانشجویان دانشگاه است و مسیر روشنی برای شکوفایی استعداد های جوان ما خواهد بود.

■ اخبار منتخب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه های علوم پزشکی

مدیریت اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز گزارش داد:

■ برگزاری هجده کارگاه توانمندسازی پژوهشگران در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مدیریت اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی شیراز، در راستای افزایش دانش و توانمندی دانشجویان در عرصه پژوهشی، تعداد ۱۸ کارگاه آموزشی را به صورت مجازی و رایگان در سطح کشوری و بین المللی، در نیمه نخست سال ۱۴۰۰، برگزار کرد.

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز، به گفته مدیر اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی دانشگاه: در حوزه این مدیریت، گروه کتابخانه و تامین منابع اطلاعات به همراه گروه علم سنجی و پیش، ۱۳ کارگاه و گروه ترجمان دانش نیز ۵ کارگاه آموزشی را در مدت پیشگفت برگزار کردند.

دکتر «پیوند باستانی» افزود: شرکتکنندگان در این کارگاه های آموزشی، شش هزار نفر از مدیران ستادی و اعضای هیات علمی دانشگاه ها، کارشناسان پژوهشی و کتابداران، دانشجویان و دانش آموختگان رشته های تحصیلی علوم پزشکی و سایر علاقه مندان، از داخل و خارج کشور بودند.

وی ضمن قدردانی از راهنمایی ها و حمایت های معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه برای برگزاری این برنامه ها، بیان کرد: اطلاع رسانی، نام نویسی و ارایه گواهی کارگاه های آموزشی برگزار شده، در سامانه کارگاه های پژوهشی و رویدادهای معاونت

تحقیقات و فناوری دانشگاه به نشانی اینترنتی <https://events.sums.ac.ir> صورت پذیرفته است.

■ کارگاه های آموزشی گروه ترجمان دانش

دکتر باستانی در خصوص کارگاه های آموزشی گروه ترجمان دانش، توضیح داد: عنوان این کارگاه ها؛ «تصمیم گیری و سیاست گذاری مبتنی بر تحقیقات سلامت با رویکرد انتشار پیام و نتایج پژوهش» بود که به درخواست و همکاری دانشگاه های علوم پزشکی بیرجند، لرستان، اهواز، خراسان شمالی و یاسوج با هدف توانمندسازی مدیران ستادی و کارشناسان دانشگاه های یادشده برگزار شد.

وی به عنوان مدرس این دسته از کارگاه های آموزشی افزود: در این برنامه ها، فراگیران با مفهوم سیاست گذاری های آگاه از شواهد و مبتنی بر شواهد، فرایند سیاست گذاری و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد، مفهوم ترجمان دانش، مدل های ترجمان دانش، شناسایی مخاطب، نحوه تدوین پیام و همچنین خلاصه و سند سیاستی، آشنا شدند.

■ کارگاه های آموزشی گروه کتابخانه و تامین منابع اطلاعات و گروه علم سنجی و پیش

رئیس گروه کتابخانه و تامین منابع اطلاعات و کارشناس مسوول گروه علم سنجی و پیش دانشگاه نیز در خصوص کارگاه های آموزشی برگزار شده از سوی این دو گروه، گفت: در حوزه مرجع نویسی، فراگیران با شرکت در کارگاه های «مرجع نویسی با نرم افزار EndNote» و «مرجع نویسی با نرم افزار Mendeley» با این حیطه آشنا شدند.

دکتر «نیلوفر برهمند»، پایگاه های اطلاعاتی علمی را از

جمله موضوعات مهم آموزشی برشمرد که سه کارگاه با عناوین: «آشنایی با مفاهیم و اصول جستجو در پایگاه های اطلاعاتی»، «جستجوی شواهد بالینی در پایگاه Pubmed» و «جستجو در پایگاه Scopus» را به خود اختصاص داد.

وی، با اشاره به اختصاص بیشترین تعداد کارگاه های آموزشی به موضوع مطالعات ثانویه، ادامه داد: «آشنایی با انواع مطالعات مروری»، با همکاری دانشگاه Monash استرالیا و دانشگاه علوم پزشکی لرستان، «جستجوی مقالات و شواهد وارد شده در مقالات مرور ثانویه و بررسی وضعیت Altmetric مقالات منتشر شده»، «جستجوی تخصصی مقالات برای نگارش مقالات مرور نظام مند» و «آشنایی با Meta-analysis»، بخشی از کارگاه های برگزار شده در این زمینه بود.

دکتر برهمند بیان کرد: دو کارگاه آموزشی برگزار شده نیز به مطالعات ثانویه در دو حوزه اختصاصی از دانش پرداخت که شامل «مرور نظام مند در علوم توانبخشی» و «مرور نظام مند در مطالعات اقتصاد سلامت» بود.

کارشناس مسوول گروه علم سنجی و پیش دانشگاه ادامه داد: دو کارگاه نیز در حیطه علم سنجی، با عناوین «آشنایی با عوامل مؤثر بر افزایش میزان استناد به مقالات علمی» و «آشنایی با سامانه علم سنجی اعضای هیات علمی و نمایه های علمی» برگزار شد.

دکتر برهمند که خود نیز از ارایه کنندگان مطالب آموزشی این کارگاه ها بود، از همکاری دیگر مدرسان، شامل: دکتر «عباس رضائیان زاده»، دکتر «فرهاد فاتحی»، دکتر «مهناز صمدبیک»، دکتر «محمد تقی کریمی»، دکتر «عبد الصالح جعفری»، دکتر «زهرا یوسفی»، «زهرا جلالی»، «آفتاب قدیمی»، «سارا کریم زاده»، «زکیه تاج الدینی» و «مژگان همتی» سپاسگزاری کرد.

آغاز تولید انبوه کیت تشخیص همزمان کووید ۱۹ و دو نوع آنفلوانزا و یک افتخار دیگر برای دانشگاه علوم پزشکی اراک

دکتر کمالی معاون محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه، ضمن اعلام خبر تولید انبوه کیت تشخیصی همزمان ۲-SARS-CoV، آنفلوانزا A و آنفلوانزا B در نمونه های تنفسی توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک جناب آقای دکتر بهزاد خوانساری نژاد و خانم دکتر مهدیه موندنی زاده و آقای دکتر احسان اله غزنوی راد، این مهم را افتخاری دیگر برای دانشگاه علوم پزشکی اراک دانست.

این کیت تشخیصی اولین کیت در کشور و یکی از اولین ها در جهان است که در خرداد ۱۳۹۹ تولید شد و پس از گرفتن مجوزهای لازم اکنون به تولید انبوه رسیده است.

به گفته دکتر بهزاد خوانساری نژاد متخصص ویروس شناسی و فناور این کیت دارای ویژگی هایی مثل تشخیص همزمان سه عامل ۲-SARS-CoV و آنفلوانزا A و آنفلوانزا B در نمونه های تنفسی و تمایز ویروس ها از هم و همچنین دارای حساسیت آنالیتیکی و حد تشخیصی منحصر به فرد و در کل محصولی ضروری و قابل اطمینان برای همه فصول است.

در حال حاضر این کیت توسط بخش خصوصی در محل پارک علم و فناوری استان مرکزی به تولید انبوه رسیده است.

ایشان با توجه به اهمیت این رتبه بندی افزود خوشبختانه دانشگاه در شاخص های مطالعات کوهورت و بیوبانک و همچنین اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی موفق به کسب رتبه اول و شاخص اطلاعات و انتشارات علمی، مجلات و ترجمان دانش موفق به کسب رتبه هفتم کشوری شده است.

دکتر میرهاشمی این موفقیت را به خانواده بزرگ دانشگاه تبریک گفت و ضمن قدردانی از زحمات فراوان اعضای هیات علمی، پژوهشگران و فناوران، دانشجویان و همچنین همکاران خود در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه افزود انشاءالله با تدوام حمایت های ریاست دانشگاه، اعضای هیات رئیسه، استفاده حداکثری از توان عزیزان دانشگاه و جذب نیروهای متعهد و متخصص بتوانیم در ارتقای رتبه علمی دانشگاه با شتاب بیشتری حرکت کنیم.

ارتقا رتبه ارزشیابی فعالیت های تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دکتر سید مهدی میرهاشمی معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه از ارتقای قابل توجه رتبه این دانشگاه در ارزشیابی فعالیت های تحقیقات و فناوری خبر داد.

دکتر میرهاشمی اظهار داشت؛ دانشگاه در بین ۶۸ دانشگاه و دانشکده علوم پزشکی کشور رتبه ۱۸ و در بین ۲۵ دانشگاه تپ دو رتبه ۱۰ را کسب کرده است.

به گفته وی در ارزشیابی فعالیت های تحقیقات و فناوری، دانشگاه در سه محور تولید دانش، ساختار تحقیقات و فناوری و تولید فناوری بر اساس عملکرد سال ۱۳۹۹ مورد ارزشیابی قرار گرفته است که در دو محور ساختار و شاخص های تولید فناوری به ترتیب رتبه ۵ و ۴ را در بین دانشگاه های تپ دو کسب کرده است.

■ اخبار منتخب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه های علوم پزشکی

مراسم رونمایی و بهره برداری از سامانه ارزیابی کتابداران و کتابخانه های علوم پزشکی کشور با حضور بیش از ۵۲۰ میهمان برگزار شد

این سامانه سخنرانی نمودند. در ادامه همکاران فنی سامانه در خصوص ویژگیهای کاربری و شاخص ها به مهمترین موارد اشاره نمودند. خانم دکتر فرزانه فضلی معاون مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی نیز از زحمات تیم فنی و حمایت های جناب آقای دکتر کبیری تشکر و قدردانی نمودند و ابراز امیدواری نمودند این سامانه اسباب توسعه و پویایی در خدمات کتابداران و کتابخانه ها را فراهم نماید.

طبق جدول زمانبندی اطلاعات کتابخانه ها و کتابداران پایان آذرماه بعد از تایید ارزیابان منتشر خواهد شد.

سامانه از طریق آدرس اینترنتی <http://libval.research.ac.ir> در دسترس کاربران است.

به گزارش رئیس مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی، مراسم رونمایی و بهره برداری از سامانه ارزیابی کتابداران و کتابخانه های علوم پزشکی کشور با حضور بیش از ۵۲۰ نفر از مدیران و کتابداران کتابخانه های علوم پزشکی کشور برگزار شد. در این مراسم جناب آقای دکتر کبیری رئیس مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی این محصول را نتیجه ماموریت و گذار شده به کلان منطقه دو آمیختگی با محوریت دانشگاه علوم پزشکی ارومیه معرفی نمودند و اعلام نمودند طبق اعلام رسمی معاون محترم تحقیقات و فناوری جناب آقای دکتر نجفی، نتایج حاصل از ارزیابی توسط این سامانه در ارزشیابی سالیانه معاونت تحقیقات و فناوری مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در این مراسم جناب آقای دکتر علی رشیدی مدیر اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در خصوص اهمیت، ویژگی ها و ارزشهای افزوده

سرپرست معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مشهد منصوب شد

سرپرست دانشگاه علوم پزشکی مشهد، در حکمی، سرپرست معاونت پژوهش و فناوری این دانشگاه را منصوب کرد.

به گزارش وبدا، دکتر محمدعلی کیانی در این حکم دکتر مجید غیور مبرهن استاد دانشگاه علوم پزشکی مشهد را به عنوان سرپرست معاونت پژوهش و فناوری این دانشگاه منصوب کرد.

بهینه سازی عملکرد و ساختار نظام تحقیقاتی، توانمندسازی مستمر محققین و پژوهشگران، ارتقا کیفیت و کاربردی نمودن طرح های تحقیقاتی طی هماهنگی با ظرفیت سترگ پارک علم و فناوری شمال شرق کشور، فعال سازی حداکثری مراکز تحقیقات دانشگاه و پیگیری تصویب چارت مصوب تمامی آن ها و در نهایت ایجاد منابع مالی پایدار برای آن ها، ایجاد مراکز توسعه تحقیقات بالینی، تقویت مراکز رشد و تسهیل فعالیت شرکت های رشد فناوری، توجه ویژه به موضوع فناوری، ارتقا شرکت های دانش بنیان با تمرکز بر بیماری کووید و حمایت از ثبت اختراعات، گسترش مراودات بین دانشگاهی و بین المللی، هدفمند ساختن همایش ها از طریق فرصت های مطالعاتی و اعزام اعضای هیات علمی به همایش های بین المللی و توسعه زیر ساخت های لازم با جذب اعتبارات ملی متناسب با ظرفیت رتبه ملی و بین المللی دانشگاه مشهد از جمله مواردی است که در این حکم به آن تاکید شده است.

هدف کشف ژن های جدید در بیماری فلج مغزی انجام شد از تکنیک توالی یابی نسل جدید (Whole Exome Sequencing) استفاده شد.

این ژن ها با مطالعه بر روی خانواده های با ازدواج خویشاوندی و چندین بیمار مبتلا به فلج مغزی شناسایی شدند.

ژن های کشف شده با قرارگیری در پانل ها و پروتکل های تشخیصی، در تست های پیش از تولد، از به دنیا آمدن بیماران جدید جلوگیری خواهند کرد.

نتایج این مطالعات در مجلات Neurology Genetics و Genetics in Medicine در سال ۲۰۲۱ به چاپ رسیده است.

شناسایی دو ژن جدید در بیماری فلج مغزی توسط محقق دانشگاه علوم پزشکی گلستان

اخیراً یکی از اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان به همراه تیم تحقیقاتی موفق به شناسایی دو ژن جدید ایجاد کننده فلج مغزی شده اند.

دکتر حسین درویش طی دو تحقیق مشترک با محققین دانشگاه آریزونا و بیمارستان کودکان تگزاس در آمریکا برای اولین بار ارتباط ژن های COL4A2 و NSRPI را با بیماری فلج مغزی نشان داده اند. در این مطالعات که با

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، رتبه ایران در کارهای نوآورانه و تولید علم را ۴۶ عنوان کرد و گفت: اما رتبه ایران در بازاریابی و ورود کالا به بازار ۱۱۵ و در ساز و کارهای اداری ۱۲۴ است. به گزارش وبدا کرمان، این دو محصول در بهبود علائم بیماران مبتلا به کووید ۱۹ مانند بدن درد، سرفه و تنگی نفس موثر است و با تولید این دو محصول گیاهی دانش بنیان، استان کرمان نیز به جمع تولید کنندگان دارویی در کشور پیوست. در آیین رونمایی دکتر زینی وند استاندار کرمان، دکتر زاهدی و دکتر پورابراهیمی نمایندگان مردم شهرستان های راور و کرمان در مجلس شورای اسلامی و مسئولان دانشگاه علوم پزشکی کرمان حضور داشتند. رئیس دانشگاه علوم پزشکی کرمان تولید این دو محصول دانش بنیان را از فرصت های دوران کرونا عنوان کرد و گفت: شیوع بیماری کرونا، یکسری محدودیت ها، مضرات و مسائل عدیده ای برای دنیا و کشور ما ایجاد کرد اما در کنار این تهدید، فرصت هایی ایجاد و یک روند در تولید، فناوری و کارهای تحقیقاتی در تجهیزات پزشکی و وسائلی که نقش درمانی در بیماران دارد، صورت گرفت.

دو محصول دانش بنیان گیاهی در دانشگاه علوم پزشکی کرمان رونمایی شد

شربت "ریلانگ زدام زد" و کپسول "فرولا استراگالوس زدام زد" دو محصول دانش بنیان گیاهی هستند که با حضور مجازی فرید نجفی معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و مسئولان استان کرمان رونمایی شد. دکتر نجفی بر توجه به اقتصاد دانش بنیان تاکید کرد و از مسئولان به ویژه روسای کمیسیون های اقتصادی و آموزشی مجلس شورای اسلامی خواست تا به این موضوع بیشتر توجه کنند.

شناسنامه:

مدیر مسئول و صاحب امتیاز:

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت

سردبیر:

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت

تهیه کننده، صفحه آرا و گرافیک:

کیانا مجدی

نشانی:

تهران، شهرک قدس، بلوار فرحزادی، بلوار

ایوانک، ساختمان مرکزی وزارت بهداشت،

درمان و آموزش پزشکی

تلفن:

۰۲۱- ۸۱۴۵۵۲۱۱